

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

ÅRSBERETNING 2015/2016

PATRIOTISK SELSKABS LEDELSE PR. 1. JUNI 2016

PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

BESTYRELSE

Godsejer Peter Cederfeld de Simonsen (formand)

Gårdejer Søren F. Bonde (næstformand)

Godsejer Carl Boisen Thøgersen

Lensgreve Bendt Wedell

Gårdejer Jørgen Stougaard

Konsulent Allan Liseth (medarbejdervalgt)

ØKONOMIUDVALG

Lensgreve Bendt Wedell (formand)

Godsejer Axel C. Castenschiold

Godsejer Christoffer lensgreve Knuth

Gårdejer Jens Himmelstrup

Godsejer Johan Levy

PLANTEAVLSUDVALG

Godsejer Carl Boisen Thøgersen (formand)

Gårdejer Hans Boesen

Inspektør Niels Peter Nielsen

Godsejer Kim Brockenhuus-Schack

Godsejer Jørgen Schiøttz-Christensen

HUSDYRBRUGSUDVALG

Gårdejer Søren F. Bonde (formand)

Gårdejer Jens Erik la Cour Jensen

Gårdejer Lars Holmegaard Larsen

Gårdejer Charlotte Bluhm Pedersen

Gårdejer Jørgen Stougaard

Driftsleder Anders Pedersen

(særligt sagkyndigt medlem)

DIREKTION

Adm. direktør Nils Rasmussen

Direktør Christian H. Vesterager

LEDERGRUPPE

Udviklingsdirektør Peter Borreby

Chefkonsulent Jens Kring

Chefkonsulent Thomas Skøtt

Chefkonsulent Erik Andkær Pedersen

Chefkonsulent Troels Toft

Teamleder Kristina Rohani

VISION: Patriotisk Selskab er den foretrukne rådgiver for professionelle jordbrug og relateret virksomhed.

MISSION: Patriotisk Selskab yder med udgangspunkt i Danmark det enkelte medlem værdiskabende og fremadrettet rådgivning på et førende niveau.

Redaktionen er afsluttet den 1. juni 2016.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Patriotisk Selskabs ledelse pr. 1. juni 2016	side 3
Formandens forord	side 5
Beretning fra bestyrelsen	side 7
Planteavlsafdelingen	side 27
Økonomiafdelingen	side 33
Udviklingsfunktionen	side 39
Husdyr-, miljø- og juraafdelingen	side 51
Vedtægter	side 62
Årsregnskab	side 66
Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond	side 72
A/S Det Fynske Landbocenter	side 74
Medlemsfortegnelse	side 75
Kontingent	side 100

FORMANDENS FORORD

Danske landmænd skal tages alvorligt

"Fødevarerklngen spiller en vigtig rolle for at skabe vækst i hele Danmark. Derfor skal vilkårene for landmænd lettes. Det er på tide, at danske landmænd bliver taget alvorligt og får fair vilkår, så de kan gribe de muligheder, der er på det internationale marked".

Sådan lød det fra statsminister Lars Løkke Rasmussen, da han som den første statsminister nogensinde talte på Landbrug & Fødevarers delegeretmøde i november 2015. Og selv om både budskab og ordvalg til forveksling ligner de udmeldinger, som både landmændene og deres organisationer i årevis har fremført, så er og bliver det en vigtig erkendelse, når landets statsminister på denne måde betoner, at Danmark er et landbrugsland, og at landbruget er en vigtig medspiller i bestræbelserne på at skabe vækst og arbejdspladser i hele Danmark.

Ved årsskiftet blev nogle af statsministerens ord omsat til handling. Der blev leveret politiske resultater i form af en fødevarer- og landbrugspakke med væsentlige og konkrete tiltag til forbedring af erhvervets arbejdsvilkår, herunder et opgør med den undergødskning og den randzonelov, som vi har kæmpet så længe med.

Nu skal der holdes momentum

Selv om aftalen om landbrugspakken ikke var så bred, som vi kunne ønske, så stikker indholdet dybt, og vi ser nu aftegninger af nye rammevilkår for erhvervet. Nu skal der holdes momentum, og i vores optik betyder det bl.a., at der skal afsættes flere midler til forskning i fremtidens forbrugere og efterspørgsel og åbning af nye markeder.

Som indehaver af verdens mest klimavenlige produktion, globalt efterspurgt kvalitetsprodukter og højt specialiseret viden og knowhow har dansk landbrug og fødevarerproduktion alle forudsætninger for at tænke i nye baner og ruste sig til at imødekomme fremtidens forbrugere. Regler og rammevilkår er kun den ene side af sagen. Den anden side handler om os selv. Som landmænd skal vi også selv tage ansvar for den situation, vi står i, og optimere og forandre vores forretning, så den matcher fremtidens krav og efterspørgsel.

Det er vi også parate til, men forandring kræver overskud, og for mange danske landbrugsfamilier er der intet overskud længere. Tværtimod. Mange kæmper med stort underskud, og i stedet for at udvikle deres bedrift er de tættere på at afvikle. Der er derfor brug for at give danske landbrugs- og fødevarer virksomheder en mærkbar økonomisk håndsrækning her og nu, så Danmark kan forblive et stærkt landbrugsland, og så fødevarerklngen - med statsministerens ord - fortsat kan spille en vigtig rolle for at skabe vækst i hele Danmark.

Mulighederne skal gribes

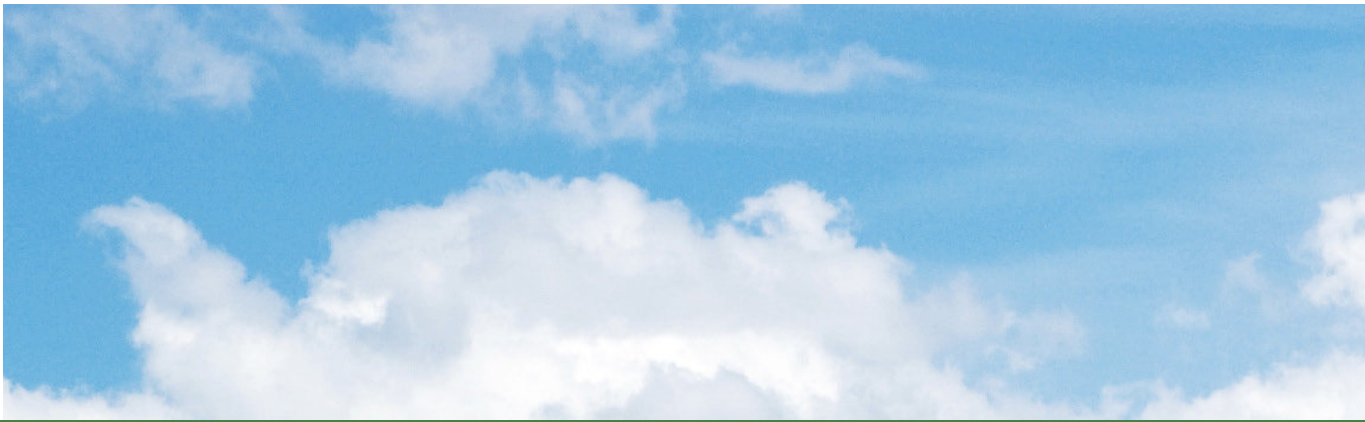
Og når klyngens bidrag gøres op i kroner og øre og i antal beskæftigede i Danmark, så kan kun de færreste være uenige med statsministeren om erhvervets rolle som vækstskaber: Under de nuværende vilkår og omstændigheder lykkes det den danske fødevarerklng at eksportere for over 150 milliarder kroner og give beskæftigelse til over 170.000 mennesker, hvoraf en stor del bor uden for de større byer.

Tænk, hvor meget større disse tal kan blive, når vi - med statsministerens ord - "får fair vilkår og kan gribe de muligheder, der er på det internationale marked". Eller med andre ord og i al beskedenhed: Tænk, hvor meget der kunne se anderledes ud, hvis blot danske landmænd fik samme vilkår som landmænd i andre EU-lande...

Sammen med den øvrige bestyrelse ser jeg frem til en god og spændende debat med medlemmerne på generalforsamlingen den 15. juni 2016.

Peter Cederfeld de Simonsen
bestyrelsesformand

BESTYRELSENS BERETNING

2015/2016 BLEV ET ÅR, HVOR EN AMBITIØS FØDEVARE- OG LANDBRUGSPAKKE PRÆGEDE DEBATTEN, MEN OGSÅ ET ÅR, HVOR ALT FOR MANGE LANDBRUGSFAMILIER MÅTTE KÆMPE HÅRDT FOR AT OVERLEVE. HVIS DANMARK SKAL FORBLIVE ET STÆRKT LANDBRUGSLAND, ER DER BRUG FOR EN MÆRKBAR ØKONOMISK HÅNDSRÆKNING HER OG NU.

■ NY REGERING - NY START

Selvsamme aften som Patriotisk Selskab sidste år afholdt sin generalforsamling nr. 205, havde danskere landet over været i stemmeboksene for at afgive deres stemme til folketingsvalget. Da dagen var omme, stod det klart, at Danmark havde fået ny regering. Nyt hold, nye ministre og en ny start. Udfordringerne var til gengæld ikke nye, men derimod særdeles velkendte - ikke mindst i forhold til landbruget og fødevareerhvervet, som både dengang for et år siden og stadig i dag har behov for handling.

Med regeringsskiftet blev posten som miljø- og fødevareminister samtidig kombineret, og dermed skal miljøet og landbruget nu ses i et samlet perspektiv. Muligheden for at få skabt langtidsholdbare og bæredygtige løsninger, der tilgodeser miljøet og landbruget på samme tid, forekommer dermed at være inden for rækkevidde.

Over for den nye regering og over for erhvervets nye minister blev landbrugets mærkesager og forventninger fra første dag gjort klart - bl.a. ønsket om:

- en komplet udrulning af den landbrugs- og fødevarepakke, 16-punktsplanen, som VKO-partierne havde meldt ud før valget, herunder en markant forbedring af erhvervets hjemlige produktionsvilkår og konkurrencevilkårene på det globale marked,
- en mulighed for at målrette landmændenes muligheder for at gøde mere og udnytte deres stalde bedre,
- en omgående afskaffelse af randzonerne og de 60.000 ha efterafgrøder.

Alt i alt indeholdt landsbrugs- og fødevarepakken flere end 20 konkrete initiativer til forbedring af produktionsvilkårene for danske landmænd og fødevarevirksomheder og til forbedring af konkurrenceevnen. Alt sammen initiativer, som vi længe har efterspurgt, og som er vigtige skridt på vejen mod at sikre større eksport og mere vækst til gavn for samfundet.

■ EN UANSTÆNDIG PROCES

Pakkens samlede initiativer havde med andre ord potentialet til at skabe fornyet tro på bedre rammevilkår for et erhverv, som er ekstremt hårdt presset, og netop derfor havde vi gerne set, at et bredt flertal i Folketinget havde taget ansvar for pakken.

Men nej: Socialdemokraterne deltog ganske vist i debatten om den pakke, som de selv havde været med til at forhandle, men stod af i sidste øjeblik, mens andre på den politiske scene bidrog til en uanstændig proces. De Konservatives uforståelige enegang og profilering forekommer i denne sammenhæng at være meget ødelæggende for erhvervets omdømme, og partiets optræden gør det svært at se dem som et ansvarligt parti fremadrettet.

Landbrugets lange investeringshorisont taget i betragtning er det ikke blot uforståeligt, men også uansvarligt, at et bredt flertal ikke kunne bakke op om erhvervet. Og det er kun forståeligt, hvis landets landmænd ved udsigten til en pakke, der er vedtaget på baggrund af en så kaotisk proces og et så smalt flertal, tøver med at kaste sig ud i langsigtede investeringer.

Det er dybt beklageligt, at den politiske opbakning til landbrugspakken ikke har været helhjertet. Landmændene har så hårdt brug for tiltro til denne pakke, hvis kaotiske gennemførelse endte med et skifte på posten som miljø- og fødevareminister.

Eva Kjer Hansen nåede kun at være landbrugets minister i godt et halvt år, men udviste i den periode stor indsigt i erhvervets forhold tillige med et stort engagement og en handlekraft, der lod det skinne tydeligt igennem, at landbruget fortsat skal være en af landets største eksportkilder. Nu gælder det samarbejdet med Esben Lunde Larsen som ny minister, og vi ser frem til, at der fortfarende bliver taget hånd om landbrugets mærkesager; det er der hårdt brug for.

Netop derfor er der grund til at glæde sig over, at den naturpakke, som blev vedtaget i maj 2016 i kølvandet på fødevare- og landbrugspakken, tager udgangspunkt i de eksisterende naturværdier og har fokus på en målrettet indsats for naturen. Pakkens hovedindhold er centreret om øget biodiversitet, mere urørt skov og en kvælstofreducerende indsats på i alt 630 ton, der skal sikres gennem frivillige efterafgrøder.

Der er positivt, at der nu er enighed om en naturpakke, som *både* sikrer en indsats for natur og biodiversitet, og som samtidig ser på landmandens rolle som naturforvalter. Det er samtidig positivt, at pakken også indeholder tiltag, der skal sikre en mindre bureaukratisk naturlovgivning.

Fødevarer- og landbrugspakken - initiativer

Hovedområder	Gennemført	Igangsæt	I vente
Bæredygtigt grundlag		Målinger af kvælstof fra "jord til fjord" - opstilling af 500 målestationer planlagt Afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne og udpegning af kunstige og stærkt modificerede vandløb - proces igangsæt Ny viden om vandindvinding - nyt grundlag for indvindingstilladelser på vej	Indsatsbehov for vandmiljøindsatsen - kvælstofreduktion skal ske via bl.a. målrettet regulering (2018-2021)
Øget råvaregrundlag	Krav om randzoner og flere efterafgrøder fjernet Gødskningsloven: Kvælstofnormer reduceret Forbud mod jordbearbejdning fjernet på visse arealer fra gødskningsåret 2016/2017	Kompenserende miljøtiltag som følge af midlertidig merudledning af kvælstof - naturpakke vedtaget Handlingsplan for målrettede tiltag og regulering - mere brugbart blått danmarkskort på vej - målrettet regulering indføres i 2018-2021 Smidigere husdyrgodkendelser på vej - bl.a. indført kortere sagsbehandlingstider i kommunerne Iværksat forsøgsprojekter med virkemidler, der placeres væk fra dyrkningsfladen Dansk akvakultur i vækst - mere kvælstof til havbrug	Harmonikrav for slagtesvin hæves til EU-niveau - forventeligt i 2017 Ny husdyrregulering - indføres forventeligt i 2017 Stabile rammer for erhvervet og kvælstofindsatsen - en del af det samlede indsatsbehov skydes til næste vandplansperiode
Styrket konkurrenceevne	Enklere regler: Antallet af love og bekendtgørelser nedbragt med 1/3	Fødevarer- og landbrugspakkens forhold til EU-retten - vedvarende fokus på, at EU-forpligtelser overholdes Vedvarende brug af nabotjek til at sætte fokus på og undgå overimplementering af EU-regler Kødkontrol på små slagtehus: Tilskudsgrænse for små slagtehus hævet - kødkontrol gjort billigere for mellemstore slagtehus Konkurrencedygtig økologisk sektor - økologisk erhvervsteam nedsat	Strategi for tidlig påvirkning af EU-lovgivning skal lægges, så lovgivningen passer til danske forhold Kontrolstrategi: Mere effektiv, hurtig og ensartet kontrol på fødevarer- og landbrugsområdet - forventes igangsæt i 2016/2017 Krav om hygiejnekursus for personer, der håndterer svin - obligatorisk hygiejnekursus indføres Dyrevelfærdsmærke, svinekød - forventes at være i butikkerne i sommeren 2017
Udvikling af fremtidens fødevarerproduktion		Afsat midler til styrket fødevarerforskning Innovationstjek af Miljø- og Fødevarerministeriets egne innovationsordninger påbegyndt - forventes færdigt i 2016 Grøn teknologi og fremsynet regulering - midler afsat, bl.a. under GUDP i 2016 til opførelse af en modelstald til "månegrisen".	
Fremsynet eksportindsats		En samlet eksportstrategi - midler afsat fra 2016-2019 til styrkelse af det generelle eksportarbejde Hurtigere eksportcertifikater - midler afsat til at nedbringe/modvirke nuværende pukkel af ansøgninger Fælles fødevarerfortælling påbegyndt - offentligt-privat markedsføringskonsortium er i sin oprettelse	

■ ET ÅR ER GÅET

Ét år er gået, siden den nye regering og de nye ministre præsenterede sig selv og deres intentioner, og der er løbet meget vand i åen siden. Men set i bakspejlet lykkedes det i det forgangne år at få virkeliggjort en stor del af de valgløfter, som blev givet før og under valgkampen. En række af de forslag, som Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti blev enige om før valget i 16-punktsplanen, er omsat til konkrete tiltag.

Det anerkender vi, men vi er samtidig nødt til vedvarende at påpege, at for mange landbrugsfamilier er vejen ud af krisen stadig meget lang, og mange vil slet ikke nå til vejs ende, før nøglen må drejes om. For en del landmænd vil den fulde implementering og effekt af landbrugspakken - uden ben-spænd fra naturpakken - være udslagsgivende for, hvorvidt de kan fortsætte driften eller må forlade erhvervet.

Effekten af de politiske initiativer, som nu er sat i værk, vil først vise sig om nogle år. Og da vil det være for sent for mange landbrugsfamilier. Erhvervet har ikke tid og råd til at vente. En omlægning og lettelse af jordskatter, punktafgifter m.v. må indføres nu, så erhvervet sidestilles med de lande, vi konkurrerer med.

■ EFTERAFGRØDER OG GØDNINGSNORMER

Kort tid efter den nye regerings indtræden blev kravet om de 60.000 ha ekstra efterafgrøder drop-pet. Lempelsen var en del af 16-punktsplanen og et positivt skridt i den rigtige retning i forhold til at sikre bedre muligheder for at producere effektivt og dermed styrke indtjeningen i landbruget.

I løbet af sommeren nedsatte regeringen tillige det arbejdsudvalg, der skulle undersøge de gældende gødningsrestriktioner med henblik på en ændring. Også dette initiativ blev af landbruget betragtet som en positiv opfølgning på VKO-partiernes landbrugsudspil og partiernes overordnede intentioner om at lade miljø og landbrug være hinandens medspillere i stedet for modspillere, ligesom initiativet blev betragtet som et positivt udtryk for, at en reel forhøjelse af gødningsnormerne var på vej.

Og et halvt år efter - i februar 2016 - blev gødskningsloven så endelig ændret, hvilket betyder, at der nu kan gødes efter planternes behov og ikke efter

et rigtigt og usagligt reguleringssystem. Det var på høje tid: Planterne skrider på næring.

■ OPGØR MED ÅRTIERS SKÆVVRIDNING

Som lovgivningen hidtil har fungeret, har danske landmænd ikke kunnet give deres planter lige så meget gødning som kollegerne i andre EU-lande, hvilket ikke blot har udpint den danske jord, men også udpint landmændenes økonomi. Og for at føje ekstra spot til skade har det vist sig, at den danske normreduktion på ingen måde har haft den miljø-effekt, som oprindeligt var forudsat.

Den nye aftale faldt derfor på et tørt sted. Aftalen gør ikke alene op med årtiers skævvridning af primærerhvervet i forhold til andre lande; i aftalen ligger (forhåbentlig) også en anerkendelse af landbrugets samfundsmæssige betydning og økonomiske bidrag. Ikke blot planteavlerne kan ånde lettet op; også de danske producenter af husdyr kan se frem til nemmere arbejdsvilkår, efter at de i flere år har været nødsaget til at importere ekstra soja fra Sydamerika til foder, fordi det danske korn har været af så ringe kvalitet.

Aftalen bygger på en udfasning af normreduktionen, så det gradvist bliver muligt at gøde mere frem til 2017. Det slås i aftalen endvidere fast, at landbrugsjord først og fremmest skal bruges til dyrkning af afgrøder, og at miljøindsatsen således i højere grad skal ske i kanten af dyrkningsfladen eller ude i vandmiljøet.

Samtidig vil en eventuel indsats på dyrkningsfladen blive kompenseret, og der er således afsat en reserve på godt en milliard kroner bl.a. til etablering af kollektive virkemidler i hele landet - minivådområder, vådområder, skovrejsning m.v. - og til kompenserende tiltag for at imødekomme ophævelse af undergødskningen.

■ DET BLÅ DANMARKSKORT

Lettelsen over, at en ændring i gødskningsloven endelig kom i mål, blev desværre hurtigt efterfulgt af ærgrelse, da det såkaldte "blå danmarkskort" pludselig dukkede op, nærmest ud af det blå. Et kort, der skal vise, hvordan reduktionskravene ventes inddelt over hele landet. Hvordan inddelingen er foretaget, står imidlertid hen i det uvisse. Det faglige grundlag for kortet er ikke forklaret nogetsteds i aftaleteksten, og kortet ligner ikke de hidtidige kort, som har

haft til formål at vise retentionsforhold eller nitratfølsomhed.

Men ét er kortets uvisse ophav; noget andet er dets uvisse anvendelse. Hvis kortet godkendes som forvaltningsgrundlag, vil ikke alene markdriften hos den enkelte landmand blive stærkt påvirket; de tilfældigt (?) ind tegnede streger på et danmarkskort vil få langt mere vidtrækkende konsekvenser. Allerede nu ved vi, at flere långivere har set på kortet og fortolket det uden den fornødne indsigt. Næste skridt vil være, at långivere lægger kortet til grund for kreditvurderinger af landbrug, hvilket kan få meget uheldige konsekvenser.

Dette er ikke blot en uholdbar udvikling, men også en helt urimelig skævvridning af landet. Spørgsmålet er, om vi kigger ind i en fremtid, hvor dansk landbrug vil blive organiseret efter en "målrettet regulering", der ikke alene er meget lidt miljømæssigt målrettet, men også ganske blottet for omkostningseffektive betragtninger. Vi håber det ikke.

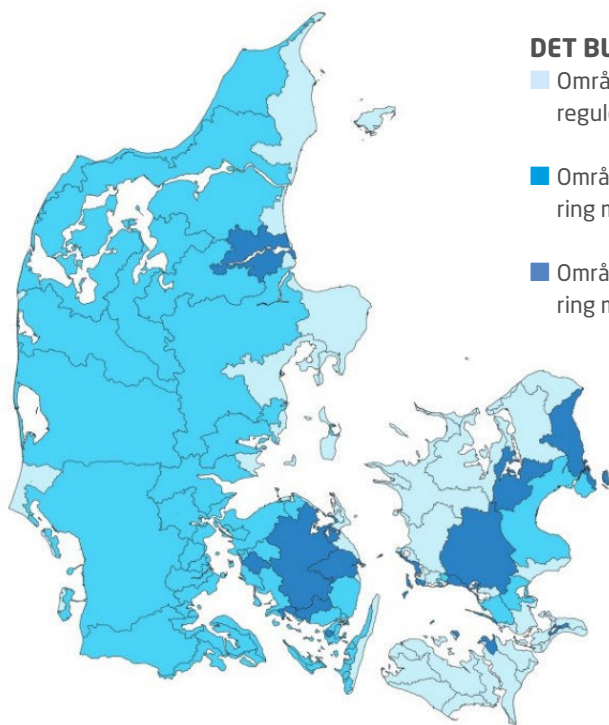
Selv om miljø- og fødevareministeren har meldt ud, at det blå danmarkskort ikke beskriver den endelige

geografiske fordeling af kvælstofkrav, og at kortet vil kunne ændres over tid i takt med indsamling af ny viden og konkrete resultater, så vil vi opfordre til, at det blå kort lægges til side. I stedet bør der fordeles reduktionskvoter til alle kommuner i hele landet, som herefter i samarbejde med landmændene kan finde de bedst egnede virkemidler og lokaliteter og i fællesskab nå målsætningerne og opfylde reduktionskvoterne.

Vi vil med andre ord opfordre til, at de afsatte midler til kompensation bruges på en måde, så de berørte borgere og lodsejere så tidligt som muligt inddrages i beslutningsprocessen. Ad den vej kan der skabes et fælles fodslag om levedygtige løsninger, der er baseret på faglighed og lokalkendskab, og som tager udgangspunkt i en omkostningseffektiv grundbetragtning, der kan fremtidssikre såvel landbrug som miljø.

■ HØSTEN 2015

Om høstudbyttet for 2015 kunne have set anderledes ud, hvis de danske landmænd havde haft mulighed for at gøde efter afgrødernes behov og ikke efter et centralt styret reguleringssystem, kan der kun gisnes om.

DET BLÅ DANMARKSKORT

- Områder, som ikke indgår i den målrettede regulering
- Områder, som indgår i den målrettede regulering med et lavere reguleringstryk end i dag
- Områder, som indgår i den målrettede regulering med et højere reguleringstryk end i dag

Tallene viser dog, at den generelle udnyttelse af næringsstofferne mange steder i landet blev ganske høj, og at høstudbyttet for 2015 i gennemsnit blev omtrent som i 2014 - takket være et ekstraordinært køligt vejr og en passende mængde nedbør mange steder.

Høsten af vinterbyg landede 5-8 % over de seneste fem års gennemsnit og en del over sidste års. Vinterraps ramte gennemsnittet for de seneste fem år, mens høsten 2015 gav stærkt varierende udbytter i hvede og vårbyg, bl.a. på grund af voldsom nedbør sidst i juli. Til gengæld blev 2015 et relativt godt år for græs - stik modsat majs, der er meget afhængig af varme. Årets majsudbytte blev under middel; i nogle landsdele 20-25% under normalen; i andre dele 0-10% mindre end en normalhøst.

Også under høstsæsonen blev regeringens handlekraft bragt i spil. Alt imens landmænd landet over knoklede med høsten - som på grund af en kold og våd vækstsæson var kommet senere i gang end normalt og derfor var umulig at få i hus inden den generelle frist for såning af efterafgrøder - ja, så udskød en handlekraftig miljø- og fødevareminister den generelle frist for såning af efterafgrøder; fra den 20. august til den 3. september. Effektivt og glædeligt!

■ SVINE- OG MÆLKEPRODUCENTER

Glæde har der ikke været meget af i det forgangne år for landets svineproducenter. Mens der i 2010, 2011 og 2012 var lyspunkter at spore for svineproducenterne, blev de i 2014 særdeles hårdt ramt af først det russiske importforbud for svinekød og dernæst af krisen i Ukraine, som ledte til en omfattende russisk embargo mod landbrugsprodukter fra EU.

Året 2015 blev ikke meget bedre. Set over en bred kam kom både smågriseproducenter og slagtesvineproducenter ud af 2015 med et negativt resultat, som bl.a. må tilskrives høje produktionsomkostninger og lave afregningspriser for slagtesvineproducenteres vedkommende og tilsvarende lave eksportpriser for smågriseproducenterne.

Heller ikke for de danske mælkeproducenter blev 2015 et nemt år. De historisk lave mælkepriser, som har været faldende siden starten af 2014 og har ramt mælkeproducenter over hele verden, betød underskud hos mange danske mælkeproducenter, som således kom ud af 2015 med et gennemsnitligt

fald i indtjeningen på næsten en million kroner. Den negative udvikling er fortsat i 2016.

Ophævelsen af EU's mælkekvoter i april 2015 har - sammen med en ihærdig indsats fra mælkeproducenter selv - gjort den danske mælkeproduktion mere effektiv og dermed mere konkurrencedygtig. Med frigivelsen af kvoterne har mælkeproducenterne kunnet skrue op for produktionen og producere mere mælk for færre penge ved at udnytte bedriftens produktionsrammer bedre. Desværre er der sket en overproduktion af mælk i Europa, hvorfor prisen på mælk er styrtstykket.

■ DYSTRE ÅRSRESULTATER

Samlet set blev 2015 et år med negative nettoinvesteringer og som følge heraf store forringelser af produktionsapparatets værdi.

Den gennemsnitlige indkomst på et heltidslandbrug - hvilket dog dækker over et meget stort spænd fra top til bund - endte på et nul i 2015, og en indkomstprognose fra Landbrug & Fødevarer viser, at det samme ser ud til at blive tilfældet i 2016.

Ikke just opmuntrende læsning, men i de dystre årsresultater ses dog også positive tendenser. Trods de ekstremt vanskelige vilkår lykkedes det nemlig en del landmænd at trimme deres bedrift og forbedre produktiviteten, samtidig med at omkostningerne blev holdt i ro. Det efterlader en produktion, der synes at være godt rustet til at realisere en bedre indtjening, når konjunkturerne vender, og når muligheden for at gøde jorden optimalt begynder at give resultat.

Men *inden* udefrakommende konjunkturer ændrer sig, og *inden* effekten af ændrede gødningsnormer viser sig, så er det allerede for sent for mange landbrug. De vil være bukket under. Dansk landbrug befinder sig i en helt ekstraordinært svær situation, og vi må derfor endnu engang påpege behovet for iværksættelsen af hurtigtvirkende økonomiske tiltag, som her og nu kan gøre en forskel for landbruget.

Uagtet, at vi naturligvis anerkender de initiativer, som er søsat for at give landbruget et skub fremad, så er der i mange tilfælde tale om tiltag, hvis effekter er langsigtede. Det gælder fx den økonomiske håndsækning, som regeringen i sensommeren 2015 tildelte kvægsektoren og slagtesvinepro-

duktionen til fremme af investeringer i moderne staldanlæg.

Vi påskønner naturligvis en håndsrekning på næsten 400 millioner kroner og deler troen på, at de kommende investeringer i nye, moderne stalde vil sikre ca. 1.500 danske job og øge eksporten med 1,5 milliarder kroner. Men igen: Horisonten er lang – og også for lang.

Antallet af kriseramte bedrifter og konkurser er allerede faretruende højt, og investeringslysten nedslående lav – også selvom der følger støttekroner med.

■ SITUATIONEN PÅ VERDENSMARKEDET

Men ét er de hjemlige, politisk styrede muligheder for at forbedre erhvervets vilkår; noget andet er de udefrakommende faktorer. Dem er hverken landbruget, det politiske system eller embedsværket herre over – slet ikke situationen på verdensmarkedet og dermed eksporten.

For den danske eksport blev 2015 et turbulent år. Året startede positivt med en pæn fremgang, men sidst på året gik eksporten i stå på grund af faldende verdensmarkedspriser på bl.a. mælk og svinekød og på grund af usikkerhed om den globale efterspørgsel. Nabolande som Tyskland, Storbritannien og Norge købte simpelthen færre danske varer end forventet, og de store vækstlande som Kina, Rusland og Brasilien tabte pusten.

Der er ingen tvivl om, at den danske eksport bremses af de globale konjunkturer – ikke mindst konsekvenserne af Ruslands stop for import af fødevarer fra EU og det kraftige fald i Kinas efterspørgsel efter mejerivarer – og det er derfor afgørende, at der fra politisk hold igangsættes initiativer, som kan være med til at hjælpe de danske eksportvirksomheder. Eksporten kommer ikke af sig selv, og hvis kampen på de globale markeder bliver intensiveret, skal de danske virksomheder stå i en situation, hvor de kan tage kampen op.

■ VENTER PÅ BEDRE TIDER

Et af de initiativer, som i 2015 så dagens lys, kom fra udenrigsministeren, som sammen med Landbrug & Fødevarer og DI Fødevarer i efteråret lancerede et målrettet eksportfremmeprogram for små og mellemstore virksomheder i fødevaresektoren. Via programmet kan virksomheder få skræddersyet as-

sistance til at erobre nye markeder og initiere nye eksportordrer, som kan skabe yderligere vækst- og beskæftigelsesmuligheder.

Og det er hårdt tiltrængt. Mange landmænd, især mælke- og svineproducenter, står i en helt uholdbar økonomisk situation. En lang række udefrakommende faktorer kan naturligvis på sigt forbedre situationen såsom øget eksport og højere priser som følge af stigende efterspørgsel hos en voksende middelklasse verden over, men det er faktorer, som det danske samfund ikke er herre over, og spørgsmålet er, hvor længe de danske landmænd kan holde til bare at vente. Mange sidder i forvejen med en høj gæld, der har hobet sig op gennem 00'erne, hvor der blev foretaget meget store investeringer.

Det er bydende nødvendigt, at indtjeningen i landbruget løftes her og nu. Det kan kun ske, hvis skatter og afgifter lettes med omgående virkning, og det kræver tiltag, som ikke er "gratis" for statskassen – sådan som mange af de langsigtede tiltag er. Men det er og bliver nødvendigt. Det koster penge at tjene penge. På den lange bane er det samtidig afgørende, at regeringen fortsat arbejder for at ændre nogle af de grundlæggende rammevilkår, som danske landmænd skal agere under i konkurrencen med europæiske kolleger.

■ HOVEDRENGØRING OG ÅBENHED

Et af de vilkår, som i urimelig grad forringer virksomhedernes og bedrifternes konkurrenceevne, er den danske håndhævelse af love og regler på miljø- og fødevarerområdet. Det var derfor glædeligt, men også både hårdt tiltrængt og længe efterspurgt, da miljø- og fødevareministeren i efteråret 2015 bebudede, at en hovedrengøring af miljø- og fødevarelovgivningen skulle sættes i værk.

Målsætningen var at fjerne en tredjedel af bekendtgørelserne under det nye Miljø- og Fødevareministerium inden udgangen af 2015 og sikre, at de tilbageværende gældende love var forståelige og anskuelige for borgere, virksomheder og organisationer.

Og ganske rigtigt: I begyndelsen af 2016 var en tredjedel af alle regler væk – vel at mærke uden at "udrensningen" havde fået negativ betydning for hverken fødevarsikkerheden eller miljøet; til gengæld har den haft overordentlig positiv betydning for fødevareproducenter og landmænd, som har fået lettere ved at finde rundt i reglerne.

I samme boldgade og på samme tid bebudede miljø- og fødevareministeren, at det fremover skal fremstå helt klart, hvornår danske regler er mere vidtrækkende end EU's krav. Der skal være fuld åbenhed om arbejdet med nye love og bekendtgørelser i Miljø- og Fødevareministeriet, og *hvis* de danske regler er mere vidtgående end EU's krav, så skal både argumenterne herfor og konsekvenserne heraf fremgå helt tydeligt.

Vi kan ikke være mere enige. Overimplementering koster hvert år den danske fødevareklynge flere milliarder, og størstedelen af byrden bæres af landmændene. Hertil kommer, at ni ud af ti EU-regler, som implementeres i Danmark, bliver udformet som bekendtgørelser i ministerierne uden at komme til behandling i Folketinget, og hver gang en EU-regel bliver overimplementeret i Danmark, koster det på evnen til at konkurrere.

Vi kan derfor kun bifalde, at der nu sættes ind over for denne adfærd, og vi støtter naturligvis princippet om, at danske virksomheder ikke bør stilles dårligere i den internationale konkurrence, og at implementeringen derfor aldrig bør være mere byrdefuld end den forventede implementering i sammenlignelige EU-lande.

■ FAIR OG FORNUFTIGE VILKÅR

Ønsket om mere ensartede spilleregler på tværs af landegrænser lå også til grund for det initiativ, som miljø- og fødevareministeren lancerede i oktober 2015, om et grundigt serviceeftersyn af landets omfattende miljøgodkendelser.

Med serviceeftersynet skulle det undersøges, hvorvidt nogle virksomheder – måske endda hele brancher – helt kunne slippe for miljøgodkendelser eller i det mindste opnå deres godkendelser langt hurtigere. At dette er muligt, viser alene et blik på Danmarks nabolande, hvor svenske og tyske virksomheder ofte kan udvide eller omlægge produktionen langt hurtigere end danske.

Alle tiltag – hvad enten det er oprydning i love og regler, åbenhed om eventuel overimplementering eller servicetjek på tværs af landegrænser – peger i samme retning: Selvfølgelig skal de vilkår, som danske landbrugs- og fødevarevirksomheder agerer under, være fair og fornuftige. Det siger sig selv, at det har vidtrækkende økonomiske konsekvenser, hvis erhvervet på uhørt ulige vilkår skal konkurrere

på et internationalt marked. Og det siger sig selv, at bidraget til vækst og beskæftigelse ikke bliver bedre, end udgangspunktet – dvs. rammevilkårene – tillader. At en gevaldig oprydning i regler, love og bureaukratisk adfærd er stærkt tiltrængt, fremgik også med al tydelighed af en stor rundspørge, som blev foretaget blandt Landbrug & Fødevarers medlemmer i efteråret 2015.

Her pegede 70% af de adspurgte på, at bureaukrati, kontrol og omstændelig planlægning er det sværeste ved at være landmand i Danmark i dag – langt sværere end de massive økonomiske udfordringer og røde tal på bundlinjen, som mange landmænd også i dag kæmper med.

Landmændenes oplevelse bekræftes tillige af konklusionerne i den rapport om nabotjek, som Miljø- og Fødevareministeriet igangsatte i efteråret 2014. Heri fastslås det, at danske landmænd har sværere arbejdsvilkår og er langt hårdere reguleret end deres kolleger i resten af EU. Desuden er sanktionerne langt hårdere, hvis en dansk landmand overtræder lovgivningen, end hvis en kollega i de fleste andre EU-lande gør det.

■ FARVEL TIL RANDZONERNE

Kravet om randzoner – den 10 meter dyrkningsfri zone omkring vandløb og søer – er et grueligt eksempel på en sådan overimplementering af en EU-miljøregel. Her har der i udtalt grad været tale om en miljøregel, som hverken var klar eller forståelig; som var pålagt uden klart dokumenteret miljømæssig effekt og uden en rimelig kompensation, og som blev indført i den nationale lovgivning af Danmark – som det eneste land i EU.

Hertil kommer, at randzonerne må betragtes som grundlovsstridig ekspropriation, hvorfor Landbrug & Fødevarer sideløbende med den politiske indsats har anlagt en tung, principiel retssag.

Alt i alt er randzonerne et eksempel på en virkningsløs overimplementering helt uden sidestykke, som har kostet både landbruget, det politiske system og embedsværket ufatteligt mange spildte timer og penge.

Rent administrativt har randzonerne også været en umulig opgave at håndtere, blandt andet fordi kortgrundlaget har været fyldt med fejl og mangler, og op mod 50.000 ha landbrugsjord har været taget

ud af produktion, uden at den miljømæssige gevinst, der angiveligt skulle opnås, har været ordentligt fagligt funderet.

Vi kan derfor kun bifalde fjernelsen af randzonekravet, som ikke alene giver ro i sindet og arbejdsro for den enkelte landmand; et farvel til randzonerne giver også håb om mere vækst og bedre indtjening.

■ VANDOMRÅDEPLANER

Når det gælder vandområdeplanerne, bød året desværre ikke på et endegyldigt farvel, men dog på en udskydelse. Datoen for, hvornår de nye vandområdeplaner skal træde i kraft, blev i løbet af året udskudt til første halvår 2016 med den begrundelse, at der er brug for mere viden om, hvordan mængden af det kvælstof, der løber ud i vandmiljøet, bedst og billigst reduceres.

Vi kan kun være enige. Danmark skal selvfølgelig leve op til EU's vandrammedirektiv, men det er helt afgørende, at det gøres på en måde, der ikke lægger et helt erhverv øde. Processen med de gamle

vandplaner har været en farce med alt for store vandløbsindsatser, helt urealistiske målsætninger og deraf følgende alt for høje reduktionskrav og et uacceptabelt og enøjet fokus på kvælstof. Det skal vi for alt i verden undgå med de nye planer.

Landbrugets organisationer og tusindvis af landmænd har i flere runder af høringssvar, i klager til klagenævn og i retssager gjort opmærksom på en lang række fejl og usikkerheder i planerne, og vi har løbende plæderet for, at planerne skulle trækkes tilbage og ændres helt. Lad os derfor håbe, at forarbejdet nu én gang for alle gøres ordentligt, og at alle faktorer, der påvirker vandmiljøet, inddrages.

I samme moment må vi appellere til, at regeringens finanslovsforslag om at afsætte 150 millioner kroner til målrettede indsatser for et bedre vandmiljø vedtages. Vi bifalder naturligvis alle tiltag og intelligente virkemidler, som *både* kan være med til at skabe et mere robust vandmiljø *og* øge landbrugets produktion, eksport og muligheder for vækst.

■ GENERATIONSSKIFTE

Vækst og beskæftigelse hænger snævert sammen med evnen til at konkurrere, og med vedtagelsen af finansloven i slutningen af november 2015 blev der åbnet for en række tiltag, der kan bidrage til at forbedre Danmarks konkurrenceevne på blandt andet landbrugs- og fødevarerområdet.

Et af tiltagene gjaldt reglerne for generationsskifte i de familieejede danske virksomheder, som - i langt højere grad end i andre europæiske lande - er tynget af en høj arveafgift. Fremover lettes denne afgift, desværre ikke i ét hug, men som en gradvis nedsættelse, fra 15% til ca. 5% i 2020.

Behovet for at komme i gang med et generationsskifte i landbruget er imidlertid både stort og presserende, og vi havde derfor gerne set, at lettelsen af bo- og gaveafgiften ikke var sket som en udfasning, men som en nedsættelse med omgående virkning. Med en successiv nedsættelse vil der utvivlsomt være familier rundt om i landet, som venter med at generationsskifte, indtil den lave afgift træder i kraft - også selv om alle forhold tilsiger, at skiftet burde ske nu - ligesom der vil være familier, som planlagt eller tvungent er nødsaget til at iværksætte et generationsskifte snarest og derfor ikke får gavn af den fulde afgiftsnedsættelse.

I begge tilfælde er det ikke kun de enkelte familier, som mister på denne konto; det gør samfundet også. Det er derfor helt afgørende, at der ikke ad bagvejen pludselig indføres nye vurderingssystemer, der fører til højere afgiftsgrundlag og dermed en højere direkte eller indirekte afgift.

Det er dyrt at overdrage, og da der ikke er udsigt til overskud, vil bankerne i mange tilfælde ikke være med til at finansiere et generationsskifte. Vi havde derfor gerne set, at der i samme ombæring var taget hånd om avancebeskatningen.

Hvis gevinsten ved den trinvist lavere arveafgift udhules - ja, så er den unge generation af landmænd lige vidt. Så er de igen efterladt på herrens mark med høj gældsætning og dermed ringe mulighed for udvikling, indtjening og skabelse af nye arbejdspladser.

■ EN FARBAR VEJ

Vi anerkender, at de tiltag, som allerede er iværksat, og de forslag, som er lagt frem i bestræbelserne på

at gøre det billigere og lettere at drive virksomhed og styrke konkurrenceevnen og skabe arbejdspladser i hele Danmark, er skridt i den rigtige retning.

Det gælder fx de 83 millioner EU-kroner, som er tildelt i krisestøtte til danske landmænd, ikke mindst de kriseramte mælkeproducenter, som det seneste år er blevet hårdt ramt af faldende afregningspriser.

■ Og det gælder udsigten til

- en lettelse af PSO-afgiften, som i de seneste år i ekstrem grad har belastet erhvervslivet
- en væsentlig reduktion af NOx-afgiften, som har tynget mange virksomheder i den internationale konkurrence
- en erhvervsbeskatningsreform, som vil gøre den danske erhvervsbeskatning mere enkel og konkurrencedygtig
- en genindførelse af den såkaldte formueskattekurs og dermed en ophævelse af de stramme regler for at overdrage unoterede aktier ved arv og gave.

Alt sammen udmærkede tiltag, som nok skal give effekt på den lange bane. Men for enden af den bane vil der til den tid stå en lang række familier, som på cv'et har en fortid - og ikke en fremtid - som landbrugsfamilier.

Der er derfor brug for at give danske landbrugs- og fødevarer virksomheder et mærkbart bedre økonomisk udgangspunkt her og nu, så de ikke mister fodfæste på hjemlig grund og ikke taber terræn på den internationale arena.

■ HØJERE OP I VÆRDIKÆDEN

For et år siden lagde vi en lang række mærkesager frem for den nye regering, og vi formulerede klart vores ønsker og forventninger. Flere mærkesager er i årets løb gennemført, og det kvitterer vi for. Nu skal der holdes momentum, og i vores optik betyder det bl.a., at der skal afsættes flere midler til forskning, innovation, klima og åbning af nye markeder. Og så skal der tænkes i nye baner; landbruget skal højere op i værdikæden.

Som indehaver af verdens mest klimavenlige produktion, globalt efterspurgt kvalitetsprodukter og højt specialiseret viden og knowhow har dansk landbrug og fødevarerproduktion alle forudsætninger for at tænke i nye baner og ruste sig til at imødekomme

■ LEMPELSE AF BO- OG ARVEAFGIFTER

Som en del af finanslovsforliget i efteråret 2015 blev det vedtaget at nedsætte bo- og gaveafgifterne ved generationsskifte efter følgende plan:

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sats	15 %	13 %	13 %	7 %	6 %	5 %	5 %

Da der endnu ikke er fremsat et hørings- eller lovforslag, kendes de endelige konsekvenser af forliget ikke.

Af forligsteksten kan udledes, at lempelsen udelukkende omfatter generationsskifte ved familieoverdragelse. Lempelsen gives alene i forbindelse med overdragelse af erhvervsvirksomheder, herunder aktier i hovedaktionærselskaber. Det må formodes, at udlejningsejendomme, værdipapirer og kontanter ikke omfattes af nedsættelsen. Der kan til gengæld håbes på, at bortforpagtning af landbrugsejendomme ligesom andre steder i lovgivningen anses for aktiv virksomhed og dermed er omfattet af lempelsen.

Det skal bemærkes, at afgiften beregnes af nettobeløbet af arven eller gaven. Værdistigninger på aktiverne kan derfor betyde, at en afgiftsnedsættelse forsvinder.

Eksempel:

Landbrugsejendom værdi 2016:	50 mio. kr.
Landbrugsejendom værdi 2020:	70 mio. kr.
Gæld uændret fra 2016 til 2020:	40 mio. kr.

	2016	2020
Landbrugsejendom	50.000.000	70.000.000
Gæld	40.000.000	40.000.000
Nettoaktiver	10.000.000	30.000.000
Gaveafgift, sats	13 %	5 %
Gaveafgift, kr.	1.300.000	1.500.000

fremtidens forbrugere, som ikke længere efterspørger ensartethed, men mangfoldighed.

En stigende individualisering og en voksende middelklasse vil i fremtiden afføde et større og andet forretningsområde for den danske landmand. Fremtidens forbrugere spiser ikke udelukkende for at blive mætte; de vil identificere sig gennem den mad, de spiser, og en lang række kvalitetsparametre vil få betydning.

Hele debatten om fremtidens fødevarer kvalitet skal derfor kobles med en debat om fremtidens forretningsmodel, og her skal landbruget være klar til et kvantespring; klar til at udvikle nye forretningsmodeller og tænke anderledes.

Op erhvervet er klar. Danske landmænd og fødevarerproducenter er både omstillingsparate, handlingsorienterede og innovative. Men det ville unægteligt være lettere at tænke ud af boksen og træde uden for rammerne, hvis de danske rammer og vilkår var på linje med konkurrenternes, og hvis der blev udvist politisk vilje til her og nu at lette nogle af de skatter og afgifter, som tynger.

■ TAK FOR GOD INDSATS

Afslutningsvis skal lyde en stor tak til såvel bestyrelses- og udvalgsmedlemmer som ledere og medarbejdere for et godt samarbejde og en engageret indsats, der betyder, at selskabet igen i år kommer ud med et fint resultat. I kraft af konstant fokus på markedet og løbende udvikling af nye tiltag, løsninger og faglige kompetencer står selskabet godt rustet til fremtiden.

PATRIOTISK SELSKAB I ÅRETS LØB

En igangværende strategiproces med god effekt på flere områder, fokus på nye rådgivningsydelser og digitale løsninger samt et konstant blik på markedsudviklingen. Det var nogle af de initiativer, som prægede 2015-2016 hos Patriotisk Selskab.

■ UDVIKLINGEN I REGNSKABSÅRET

Patriotisk Selskab har i de senere år udviklet på teknikken bag Virksomhedsanalyserne og kunne i året præsentere en ny digital platform for benchmarking, hvor kunderne selv kan tilgå databasen med sammenligningstal og måle egne resultater løbende mod kollegers, tillige med mulighed for simulering på resultatvirkningen af forskellige variable. På trods af strukturudviklingen i landbruget med et fortsat fald i antallet af landbrugsvirksomheder er det lykkedes at fastholde medlemsgrundlaget i året, hvilket betyder en vækst i reel markedsandel.

Patriotisk Selskab ser en fortsat tilgang af kunder til planteavlserådgivningen med udgangspunkt i konceptet om, at rådgivningen foregår i marken og afholdelse af de største lokale planteavlsarrangementer i Danmark. Derudover ses en fortsat vækst i juridiske ydelser med hovedvægt på udlejning og på

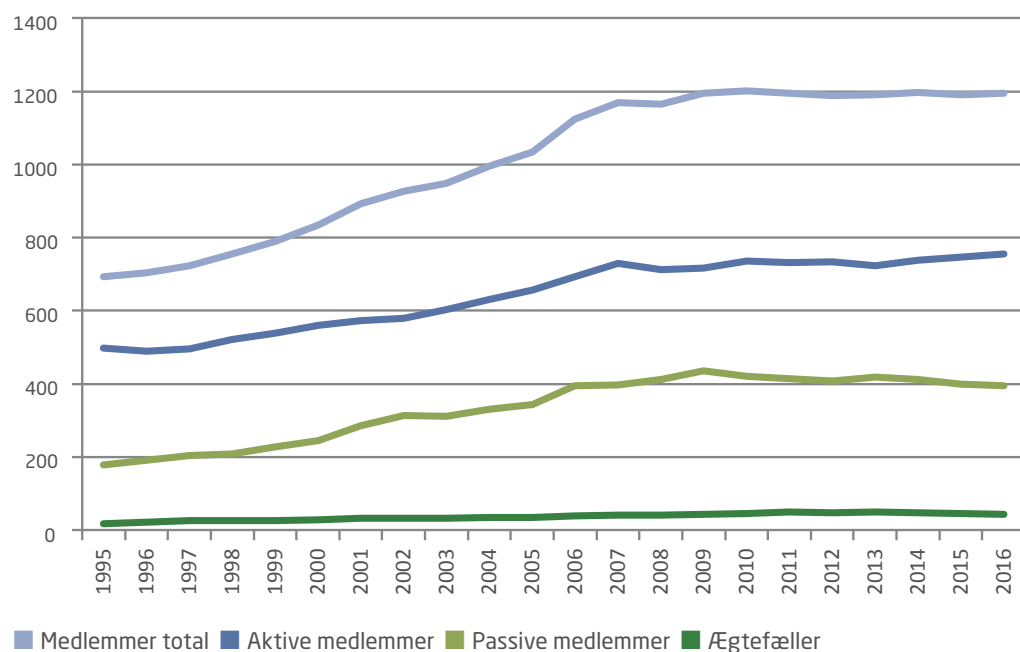
generationsskifter samt på myndighedernes fortsatte iværksættelse af reguleringer i produktionsgrundlaget for den enkelte landmand. Der er ligeledes fortsat vækst i assistance til ansøgning om adgang til diverse tilskudspuljer.

■ SAMARBEJDSRELATIONER

Det tætte og konstruktive samarbejde, som Patriotisk Selskab gennem årene har haft med en lang række danske virksomheder og organisationer, er fortsat og også styrket i 2015. De enkelte samarbejdsrelationer er hver for sig og sammen med til at udbygge kendskabet til selskabet, styrke rådgivningen og sikre den synergi, der skaber fremdrift og fornyelse.

Samarbejdsrelationerne spænder vidt - fra specifik faglig rådgivning til politisk interessevaretagelse. Hen over året har selskabet bl.a. samarbejdet med:

Medlemsudvikling 1995 - 2016

Svinerådgivning

På det svinefaglige område er der et samarbejde med bl.a. DK-Svinerådgivning A/S, Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer, Midtjysk Energirådgivning, Danish Farm Design og Skov A/S.

Økonomirådgivning

Inden for økonomirådgivning samarbejdes med en række revisionsfirmaer og advokater samt diverse realkredit- og pengeinstitutter.

Juridisk rådgivning

Inden for juridisk rådgivning samarbejdes med Ejendomsforeningen Danmark og en række advokatfirmaer.

Planteavlsrådgivning

Inden for planteavlssrådgivning samarbejdes med Stiftelsen Hofmangsgave, Bramstrup Videncenter, DLG/FAF og DLF-Trifolium, der alle bidrager i forbindelse med afdelingens forsøgsarbejde og maskindemonstrationer. I forbindelse med jordbundsanalyser samarbejdes med AGROLAB Group i Tyskland.

Miljørådgivning

Inden for miljørådgivning samarbejdes med bl.a. Dansk Vindmølleforening.

Politisk interessevaretagelse

I forbindelse med politisk interessevaretagelse samarbejdes med bl.a. Sektion for Større Jordbrug og Dansk Skovforening.

Organisatoriske samarbejdspartnere

De organisatoriske samarbejdspartnere tæller bl.a. Landbrug & Fødevarer, SEGES, Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab, BYFO, Fynsk Landbrugs Eventforening og Centrovic.

Øvrige samarbejdspartnere

Øvrige samarbejdspartnere tæller Syddansk Universitet, KU-Science og en række landbrugsskoler. Disse samarbejdsrelationer vedrører især produktudvikling, undervisning og rekruttering. I årets løb er der endvidere indgået aftale om en række mentorforløb for agronomstuderende på KU-Science.

■ DET INTERNATIONALE SAMARBEJDE

Sideløbende med de hjemlige samarbejdsrelationer er Patriotisk Selskab involveret i en række stærke, internationale samarbejdsrelationer. Det gælder bl.a.

det internationale netværk af landbrugsøkonomer, Agri Benchmark Cash Crop, som Patriotisk Selskab har deltaget i siden 2007, og hvortil selskabet hvert år indberetter talmateriale til benchmarking inden for planteproduktion.

Patriotisk Selskab er også aktiv i Agri Benchmark Pig-samarbejdet, som i 2016 afholder en konference, hvor repræsentanter for selskabet deltager.

De internationale samarbejder sikrer dels vidensdeling på et højt niveau inden for produktionsøkonomi i svineproduktion og jordbrugsforskning, dels rådgivning og netværksopbygning. Den indsamlede viden dokumenteres og formidles løbende til medlemmer og samarbejdspartnere via bl.a. nyhedsbreve, Driftsanalyser samt ved medlemsmøder.

Via relationer og netværk i det internationale samarbejde bistår selskabet desuden medlemmer, der påtænker at investere i eller besidder landbrugsproduktion uden for landets grænser.

■ LANDBRUG & FØDEVARER

Samarbejdet med Landbrug & Fødevarer har også i 2015 været velfungerende. Organisationens politiske arbejde har i høj grad været præget af regerings-skiftet i juni 2015, og det er glædeligt at se, at det er lykkedes Landbrug & Fødevarer at tilrettelægge en landbrugs- og fødevarerpakke i samarbejde med forligspartierne og glædeligt at konstatere, at der året igennem er skabt flere politiske resultater.

Patriotisk Selskab bakker op om den proaktive linje, som Landbrug & Fødevarer lægger for dagen med stor aktivitet rundt om i hele landet og med bestandig fokus på landbrugets mærkesager. Det konstante pres på det politiske system og den løbende iværksættelse af imageskabende tiltag og initiativer er nødvendig for at opretholde fokus på landbrugets og fødevarerhvervenes rolle i samfundet.

I forbindelse med vedtagelsen af landbrugspakken led landbrugets image dog et knæk. Det vil være vores håb, at et samlet erhverv fremadrettet vil gøre alt for at få genoprettet tilliden til landbruget og dermed samfundets opbakning.

■ SAMARBEJDET MED DLBR

I det daglige har Patriotisk Selskab et godt samarbejde med SEGES, men selskabet er stadig ikke en

del af DLBR-samarbejdet, da det fortsat er uklart, hvordan dette samarbejde og de deraf følgende omkostninger skaber værdi for medlemmerne.

DLBR-samarbejdet består af kernemedlemmer, som har stemmeret og bliver involveret i diverse tiltag. Patriotisk Selskab er såkaldt netværksmedlem, som teknisk set er medejer af diverse produkter og således også har adgang til det meste. Der er imidlertid tale om en pakkelsøning, som selskabet ikke selv har indflydelse på og hel-

ler ikke har mulighed for at plukke i. Indmeldelse i DLBR-samarbejdet ville teknisk set betyde en stemme for Patriotisk Selskab, men i praksis vil det intet ændre.

Patriotisk Selskab så gerne, at SEGES forblev tro mod det oprindelige formål: At opretholde et fagligt beredskab til støtte for den politiske agenda hos Landbrug & Fødevarer og ikke mindst samle fællesskabet om de faglige spidskompetencer, som de enkelte rådgivningscentre ikke kan løfte.

I det seneste år har SEGES sammen med de lokale foreninger arbejdet med udvikling af landbrugsrådgivningen under temaet "Fremtidens rådgivning". Patriotisk Selskabs bestyrelse og direktion har bidraget til dette arbejde ved et møde med repræsentanter fra SEGES.

■ FYNISK LANDBRUGS EVENTFORENING

Også i 2015 lykkedes det Fynsk Landbrugs Eventforening via Det Fynske Dyrskeue at sætte den landbrugspolitiske dagsorden på Fyn. Med udsolgte standpladser hos både dyre- og erhvervsudstillere og med godt 53.000 besøgende i løbet af weekenden midt i juni blev dyrskeuet igen en markant og imageskabende begivenhed for landbruget på Fyn.

På Dyrskeuepladsen midt i Odense får landbruget hvert år en unik mulighed for at vise, hvad erhvervet præsterer hver eneste dag, året rundt. Begreber som dyrevelfærd, miljø og fødevarekvalitet får konkret indhold, og der skabes en synlig sammenhæng mellem producent og slutprodukt.

Patriotisk Selskab - som i tæt samarbejde med Centrovce arrangerer det årlige dyrskeue - anser det for vigtigt ikke blot at bibeholde Det Fynske Dyrskeue som en årligt tilbagevendende og økonomisk bæredygtig begivenhed, men også at få skuet til at udvikle sig og forblive et positivt udstillingsvindue for landbrug og fødevarer ud mod befolkningen.

■ A/S DET FYNISKE LANDBOCENTER

Patriotisk Selskab ejer ejendomsselskabet A/S Det Fynske Landbocenter, der ejer ejendommen Ørbækvej 276, Odense. Gennem de seneste år er der foretaget en række forbedringer og vedligeholdelsesarbejder på såvel ejendommen som udenomsarealerne.

I efteråret 2015 blev en større renovering af lys og lofter iværksat. Projektet blev afsluttet i juni 2016, og al grundbelysning er nu udskiftet med LED-lys, mens loftspladerne er udskiftet til et mere tidsvarende design og materiale. Det er forventningen, at en renovering af vinduerne i ejendommen vil komme på tale inden for en årrække.

Ejendommen har p.t. tre lejere: Patriotisk Selskab, Porcus Svinefagdyrlæger & Agronomer og DK-Svinerådgivning A/S.

■ DIREKTION, BESTYRELSE OG UDVALG

Selskabets direktion udgøres af adm. direktør Nils Rasmussen og direktør Christian Himmelstrup Vesterager. Direktionen deltager i bestyrelsens møder.

Patriotisk Selskabs bestyrelse består af fem generalforsamlingsvalgte medlemmer og en medarbejderrepræsentant. Den medarbejdervalgte repræsentant er p.t. økonomikonsulent Allan Liseth.

Der har i årets løb været afholdt en række møder præget af god og konstruktiv debat, ikke mindst i forhold til den aktuelle politiske dagsorden. Hovedtemaerne på bestyrelsens møder er forretningsudvikling, herunder orientering til og fra henholdsvis bestyrelse, direktion og de faglige udvalg, den aktuelle erhvervspolitiske situation, selskabets økonomi samt sager i relation til A/S Det Fynske Landbocenter og Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond.

Udvalgene

Patriotisk Selskab har tre stående udvalg: Økonomiudvalget, Husdyrbrugsudvalget og Planteavlssudvalget. Udvalgenes formål er dels at give sparring til de respektive afdelinger og selskabets ledelse (bestyrelse og direktion), dels at være selskabets ambassadører i faglige sammenhænge.

Derudover samles alle til netværksmøder et par gange årligt, hvor der sparreres med bestyrelsen. Udvalgene er sammensat med en formand valgt blandt bestyrelsens fem generalforsamlingsvalgte medlemmer, fire generalforsamlingsvalgte medlemmer, direktionen og ledende medarbejdere fra de respektive afdelinger. Bestyrelsens og udvalgenes sammensætning pr. 1. juni 2016 fremgår af Årsberetningen side 3.

■ STRATEGI 2020

Patriotisk Selskab er knap midtvejs i en strategiproces, der har til formål at sikre selskabets udvikling via en lang række interne og eksterne initiativer, som skal gøre Patriotisk Selskab til den foretrukne rådgiver for professionelle jordbrug og relateret virksomhed. Strategi2020 er foldet godt ud og har medført adskillige aktiviteter og nye tiltag. Medarbejderne har ved seneste måling givet udtryk for stort kendskab til og forståelse for målet, visionen, missionen og strategien.

Hos ledergruppen er de strategiske aktioner forankret, og gennem det seneste år er mange aktioner blevet afsluttet med god effekt på såvel medlemstal som omsætning. Den store opgave bliver at få den positive udvikling til at fortsætte.

Patriotisk Selskabs kernefortælling bliver det kommende år et centralt redskab på kommunikationsområdet. Kernefortællingen er skabt i det forgangne år via vidensindsamling såvel internt som eksternt. Formålet med kernefortællingen er, at den skal styrke forståelsen af selskabet indadtil og selskabets image udadtil.

Kommunikationen til og med det enkelte medlem forstærkes i det kommende år, og med kunden i centrum skal Strategi2020's eksterne tiltag give en bedre serviceoplevelse og en skarpere rådgivningsprofil.

Flere forskellige mekanismer driver den strategiske udvikling og dermed Patriotisk Selskabs fokus i strategiperioden. Ressourceknaphed, brugernære løsninger og realtidskoncepter sætter dagsordenen for markedsudviklingen i disse år, hvilket også kan aflæses i Patriotisk Selskabs måde at angribe markedet på.

Senest er selskabets driftsanalyseværktøj flyttet over i en digital brugergrænseflade, der åbner nye muligheder for brugernær benchmarking og stadigt mere fokuserede rådgivningsforløb.

Blandt de strategiske aktiviteter kan nævnes:

- Tæt forbindelse til uddannelsesinstitutioner med henblik på rekruttering af talenter til selskabet.
- Yderligere udvikling af rådgivningsporteføljen mod stadigt mere brugernære rådgivningskoncepter.
- Mentorforløb og talentprogrammer til støtte for rekrutteringsmulighederne.
- Udvikling og design af ydelser målrettet markedet i 2020.
- Fokus på "kunden i centrum" som en naturlig del af den professionelle rådgivning.

Alt i alt er Strategi2020 i god gænge og fremdrift. I 2015 afholdtes som planlagt en reboot-session, hvor Strategi2020 blev eftersat og justeret og fik nye input fra alle medarbejdere i Patriotisk Selskab.

■ MEDARBEJDERE OG HR

I januar 2016 gennemførtes en trivselsundersøgelse i Patriotisk Selskab. Undersøgelsen gennemføres

hvert andet år. 73 medarbejdere ud af 79 mulige svarede på undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 92 i år mod 84 procent i 2014. Den høje svarprocent viser engagement og interesse for arbejdspladsen.

Erfagruppe for nye medarbejdere

Der er i årets løb igangsat en erfagruppe for nyansatte hos Patriotisk Selskab. Gruppen afholder fem møder om året. Når en ny medarbejder har deltaget i et år, udtræder medarbejderen af gruppen, som løbende suppleres af nye medarbejdere, efterhånden som disse tiltræder. Der er en fast dagsorden for hvert møde med fokus på erfaringsudveksling og netværk såvel internt som eksternt.

Selskabet er overbevist om, at organisationen kan lære meget af de nyansattes uspolerede syn på stort og småt i selskabet, samt at et styrket sammenhold og en struktureret vidensdeling mellem nyansatte er til glæde og gavn for alle.

Medarbejdere

Antallet af ansatte i Patriotisk Selskab udgjorde pr. 31. marts 2016 i alt 77 medarbejdere mod 79 medarbejdere på samme tid sidste år. Siden 1. april 2015 til og med 31. marts 2016 har der været 11 tiltrædelser og 13 fratrædelser.

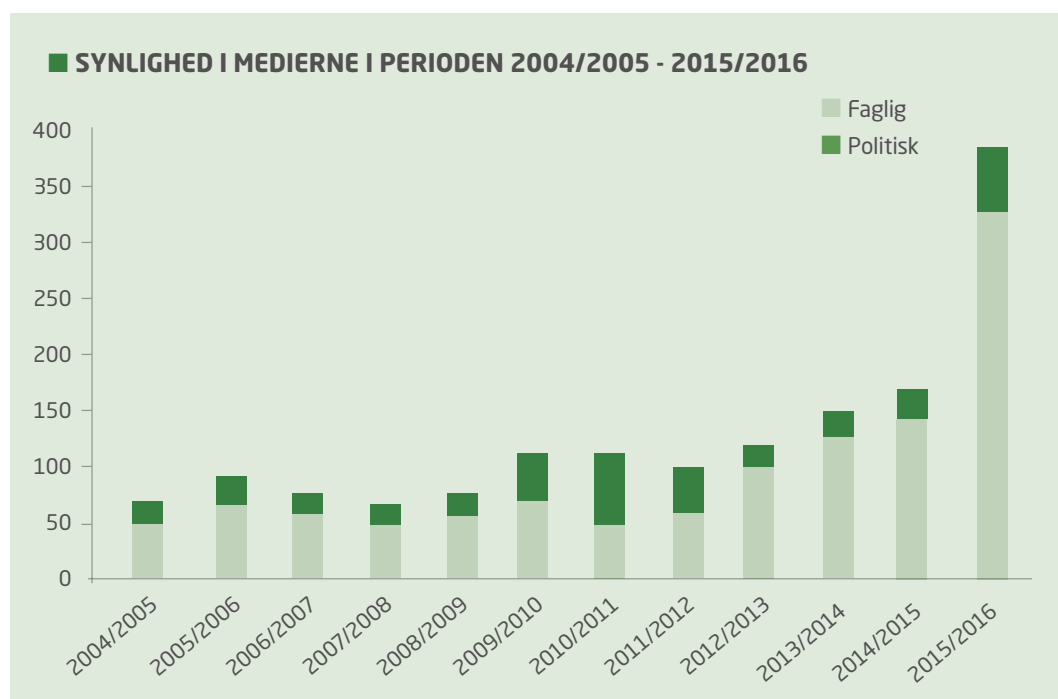
Gennemsnitsalderen blandt medarbejderne er 44,6 år pr. 31. marts 2016 mod 44,5 år pr. 31. marts 2015, mens medarbejdernes køn fordeler sig på 42 kvinder og 35 mænd pr. 31. marts 2015. På samme tid sidste år var fordelingen 42 kvinder og 37 mænd.

■ KOMMUNIKATION OG PRESSE

Den eksterne kommunikation foregår primært via selskabets hjemmeside og nyhedsbreve, i artikler i dags- og fagpressen, på LinkedIn og Twitter samt via faglige indlæg af konsulenter til diverse arrangementer afholdt af bl.a. Patriotisk Selskab. Arrangementerne, som selskabet har afholdt i årets løb, har genereret positiv presseomtale.

Selskabet deler i højere grad end tidligere indhold på de sociale medier. Herigennem udbredes de enkelte budskaber til en større målgruppe.

En vigtig del af selskabets eksterne kommunikation udgøres fortsat af målrettet dialog, fx via personlige møder på eksempelvis messer og til andre

Perioden er opgjort fra den 1. april 2015 til den 31. marts 2016.

■ NETVÆRKSGRUPPER

- Udlejning (to grupper)
- Juletræsproducenter
- Fyns Piledyrkergruppe
- Natura 2000 (skov)
- Natura 2000 (fokus på det åbne land)
- G12-ledernetværk
- Agromarkedet og handelsstrategi
- Bogholderi- og regnskabsansvarlige i landbrugsvirksomheder

arrangementer. Dialogen medvirker til at opbygge selskabets netværk.

Netværksgrupper er stadig en central platform for Patriotisk Selskabs kommunikation om diverse faglige emner.

Nye tiltag

Som noget nyt er Patriotisk Selskabs hjemmeside overgået til et "responsive design", så det er blevet lettere at tilgå den fra mobil og tablet. Der arbejdes desuden løbende på at opdatere hjemmesidens indhold.

Medieomtale og pressekontakt

De faglige medier og dagspressen udgør en af Patriotisk Selskabs centrale kommunikationsplatforme, idet disse medier giver mulighed for at nå bredt ud og synliggøre selskabets rådgivning, aktiviteter og synspunkter for en bred offentlighed.

Patriotisk Selskab har i mange år arbejdet bevidst med formidling via pressen og har bl.a. kunnet konstatere en støt stigende pressedækning gennem årene – både i antallet af politiske og virksomhedsrelaterede artikler og i antallet af faglige artikler.

Omtalen af Patriotisk Selskab og selskabets aktiviteter er primært sket i de landbrugsfaglige medier såsom Effektivt Landbrug, LandbrugsAvisen, Landbrug Fyn, Landbrug Syd og Landbrug Øst, mens omtalen i de ikke-faglige, regionale og landsdækkende medier er mere sporadisk.

Der har i årets løb været en markant stigning i antallet af faglige artikler, hvilket falder fint i tråd med selskabets satsning på en stærk faglig profil. Ovenstående figur viser selskabets synlighed i medierne fra 2004/2005 - 2015/2016.

Bestyrelsen pr. 1. juni 2016

Peter Cederfeld de Simonsen
Bestyrelsesformand

Søren F. Bonde
Næstformand
Formand for Husdyrbrugs-
udvalget

Carl Boisen Thøgersen
Bestyrelsesmedlem
Formand for Planteavls-
udvalget

Bendt Wedell
Bestyrelsesmedlem
Formand for Økonomi-
udvalget

Jørgen Stougaard
Bestyrelsesmedlem
Medlem af Husdyrbrugs-
udvalget

Allan Liseth
Bestyrelsesmedlem
medarbejdervalgt

Direktion og stabsfunktioner pr. 1. juni 2016

Nils Rasmussen
Adm. direktør
nr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5470

Christian Himmelstrup Vesterager
Direktør
chv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5480

Marianne Neumann
Sekretariatschef/direktionssekretær
mn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5411

Birgitte Steenberg
Receptionist
bst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5416

Rikke Barnbæk Jensen
Controller
rbj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5419

Fie Glusted Madsen
Bogholder
fgm@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5413

Anne Margrethe Jensen
HR-konsulent
amj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5409

Charlotte Pøder
Kommunikationsansvarlig
direktionsassistent
cbp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5410

PLANTEAVLSAFDELINGEN

NYE GØDSKNINGSNORMER OG DEN BEDST MULIGE UDNYTTELSE AF DE NYE NORMER - DET VAR NOGET AF DET, DER SATTE SIT PRÆG PÅ PLANTEAVLSAFDELINGENS RÅDGIVNING I 2015/2016. DERUDOVER LEVEREDE AFDELINGEN I LØBET AF ÅRET DAGLIG RÅDGIVNING TIL 435 MEDLEMMER SAMT TRE-FIRE ÅRLIGE MARKBESØG PÅ CA. 96.000 HA I DANMARK.

■ NYE GØDSKNINGSNORMER VEDTAGET

Planteavlsafdelingen har i mange år påpeget behovet for højere kvælstofnormer og har derfor fulgt den politiske udvikling i det forgangne år tæt. Allerede inden vedtagelsen af fødevare- og landbrugspakken og de ca. 17% forhøjede kvælstofnormer betonedes af afdelingen, at det ekstra kvælstof bør benyttes med omtanke.

I år giver kvælstofprognosen mulighed for at tilføje fra 0 til 15 kg kvælstof pr. ha mere end normalt, afhængig af kommune og jordtype. Men i stedet for blot at lægge den ekstra mængde kvælstof oveni den nuværende ved *alle* afgrøder anbefales det at fordele det ekstra kvælstof fornuftigt, dvs. til de afgrøder, der har et større udbyttepotentiale, så effekten af kvælstoffet kan mærkes. Derudover bør det sikres, at det ekstra kvælstof ikke fører til lejesæd, ligesom omkostningerne ved at benytte ekstra kvælstof bør medregnes, så der reelt sker en positiv forskel på bundlinjen.

Regeringens planer om en målrettet regulering og lanceringen af "det blå danmarkskort" – som udpeger bl.a. Fyn og store dele af Sjælland som områder, hvor kvælstofudledningen skal reduceres – har imidlertid skabt en usikkerhed om fremtidens gødskningsnormer, hvilket naturligvis besværliggør Planteavlsafdelingens arbejde, fx i forhold til udarbejdelsen af strategier.

■ PLANTEAVLSKONFERENCE 2016

Til årets Planteavlskonference i januar 2016 var det netop de forhøjede kvælstofnormer samt udnyttelsen af normerne, der var på dagsordenen under titlen "Mere kvælstof giver flere muligheder og større frihed". 270 personer deltog i konferencen, som er Danmarks største forenings-planteavlsmøde.

Der var bl.a. indlæg om jordens frugtbarhed og mulighederne for at optimere driften. De nye muligheder inden for plantebeskyttelse og ikke mindst vækstregulering blev også debatteret, og der blev sat fokus på rapsdyrkingen nationalt såvel som internationalt. Derudover rundede driftsleder Morten Kjærgaard dagen af med at fortælle om driften af Overgaard Gods A/S med fokus på de udfordringer og glæder, der ligger i at drive et gods med en udfordrende beliggenhed.

■ EU-ANSØGNINGER

I de første måneder af 2016 har der i Planteavlsafdelingen som altid været travlhed med ansøgninger

om EU-støtte for medlemmerne. Afdelingen udarbejdede frem til fristen i april 393 ansøgninger, der tilsammen omfatter godt 86.000 ha og godt 200 millioner kroner.

■ FOKUS PÅ JORDENS FRUGTBARHED

I det forgangne år har Planteavlsafdelingen fortsat sin deltagelse i det landsdækkende projekt "Implementing soil spectra in the assessment of soil quality" (SOIL-SPEC); "Implementering af jord spektroskopisk ved evaluering af jordens kvalitet".

Projektet, der ledes af Aarhus Universitet via midler fra Fødevareministeriets Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), har til formål at udvikle en ny målemetode, der kan analysere jorden i detaljer ved hjælp af spektroskopi, dvs. måling ved forskellige bølgelængder.

Planteavlsafdelingen bidrager til projektet ved at forestå den konkrete jordprøveudtagning og således levere data om sædskifte og dyrkningsmetoder. Afdelingen medvirker desuden til at udbrede viden om metoden fra projektet direkte til landmændene, og projektet ligger således i naturlig forlængelse af afdelingens vedvarende fokus på jordens frugtbarhed (Dexter ratio) og jordens evne til at opretholde et sundt og stabilt udbytte.

Ud over forskere fra Aarhus Universitet og konsulenter fra Patriotisk Selskab deltager firmaet FOSS Analytical, der skal udvikle og implementere analysemetoderne.

■ SORTSFORSØG: FØRSØGSENHED FYN

Igen i 2015/2016 lå Planteavlsafdelingens sortsforsøg hos Forsøgsenhed Fyn. I disse meget store forsøg afprøves kommende sorter for udbytte og dyrkningsegenskaber. Forsøgene ligger på Bramstrup Videncenter på Fyn, og denne nærhed skaber gode muligheder for, at Planteavlsafdelingen hele tiden kan følge udviklingen i de nye sorter.

Derudover udførtes i det forgangne år en række ukrudts-, skadedyrs- og vækstreguleringsforsøg, som er placeret ved medlemmer, der har stillet forsøgsarealer til rådighed. Planteavlsafdelingen takker for den velvilje, der altid mødes, når afdelingen skal afprøve nye midler og metoder for løbende at kunne udvikle planteavlen.

■ PLANTEAVLSKONFERENCE 2017

Planteavlskonferencen 2017 afholdes på Odense Congress Center torsdag den 2. februar 2017. Indbydelse med dagsorden udsendes ca. 8 dage før konferencen.

Planteavlsafdelingen pr. 1. juni 2016

Erik Andkær Pedersen
Chefkonsulent
eap@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5430

Troels Toft
Chefkonsulent
tt@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5434

Rune Munch-Andersen
Seniorkonsulent
rma@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5435

Morten Holmgaard
Konsulent
mho@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5439

Morten Eshøj
Konsulent
mes@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5481

Jan Nielsen
Konsulent
jan@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5432

Michael Steensgaard Toft
Konsulent
mst@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5437

Mia Worsøe Hansen
Konsulent
miw@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5438

Peter Hvid
Konsulent
phv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5421

Sara Bjergskov
Konsulent
sab@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5412

Ulrich Bay Olsen
Konsulent
ubo@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5433

Erik Willadsen
Planteavlsmedarbejder
erw@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5441

Jette Post
Sekretær
jp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5417

ØKONOMIAFDELINGEN

STRATEGI OG ET BREDT FOKUS PÅ BUNDLINJEN - IKKE KUN PÅ DE ENKELTE DRIFTSGRENE. DET VAR ET AF UDGANGSPUNKTERNE FOR ØKONOMIAFDELINGENS RÅDGIVNING I ÅRETS LØB. DERUDOVER HAR POLITISKE TILTAG OG NY LOVGIVNING SAT SIT PRÆG PÅ DET DAGLIGE ARBEJDE.

■ LANDBRUGETS ØKONOMI

2015 blev et år, hvor svine- og planteavlsbedrifter for tredje år i træk oplevede nedgang i indtjeningen. Malkekvægsbedrifterne havde fremgang i 2014, men oplevede i 2015 et alvorligt dyk i indtjeningen.

For planteavlerne skyldes faldet i indtjeningen i forhold til 2014 et lavere dækningsbidrag I. Faldet kommer primært fra højere stykomkostninger. Kapacitetsomkostningerne faldt en smule, mens finansieringsomkostningerne steg.

For svinebedrifterne var det smågriseproducenterne, der oplevede det største fald i indtjeningen i forhold til 2014, hvilket skyldes et kraftigt fald i smågrisepriisen. Den lavere smågrisepriis kom slagtesvineproducenterne til gode og afbødede en del af den negative effekt fra den lavere notering.

Det kraftige fald i indtjeningen hos mælkeproducenterne i forhold til 2014 må tilskrives en meget lavere mælkepris. En højere mælkeproduktion trak i den positive retning.

Spredningen i årets resultater var som altid stor, hvilket i år bl.a. skyldtes problemer med rødsot, et vanskeligt høstår og foderkornpriser, der svingede fra 125 kr. før høst til under 90 kr. efter nyttår.

Investeringerne faldt igen i 2015 og var på landsplan på et lavt niveau. Investeringerne var lavere end årets afskrivninger, hvilket betyder, at der reelt er sket en nedslidning af dansk landbrugs samlede produktionsapparat over året.

■ TIDLIGE REGNSKABER

Tabellen "Virksomhedens samlede økonomi" viser den gennemsnitlige økonomi for 11 planteavlsbedrifter og 13 svinebedrifter hos Patriotisk Selskab. Dataene er baseret på de samme bedrifter i alle tre år. Tabellens data baserer sig på de relativt få tidlige regnskaber, der var klar ved redaktionens slutning. De er således ikke repræsentative for den generelle økonomi i landbruget.

Tabellen viser, at resultat af primær drift falder markant fra 2014 til 2015 for planteavlsbedrifterne, selvom produktionsomfanget er nogenlunde uændret. For de svinebedrifter, der indgår i opgørelsen, fastholdes resultat af primær drift på samme niveau som i 2014.

Samme tendenser fortsætter til og med resultatet før regulering og skat, da finansieringsudgifterne stort set er uændrede for begge typer bedrifter i forhold til niveauet fra 2014.

Resultatlinjen "Ændring i EK fra drift, skat og privat" minder om det begreb, der tidligere blev kaldt konsolidering og er her anvendt til at vise, om der er balance i bedriftenes løbende økonomi.

For begge typer bedrifter gælder desværre, at "konsolideringen" de seneste to år har været negativ eller forholdsvis tæt på nul. Denne sparsomme "konsolidering" skal sammenholdes med balancer på i gennemsnit 50 - 70 millioner kr., hvilket ikke er en tilfredsstillende indtjening.

Nøgletallene viser faldende afkastningsgrader i specielt planteavl, hvilket er en tendens, der desværre ser ud til at fortsætte i 2016. Den faldende soliditetsgrad hos planteavlerne fra 2014 til 2015 skyldes i høj grad stigende hensættelser til udskudt skat, efterhånden som denne væsentlige information indarbejdes i flere og flere årsrapporter.

At der generelt ligger vækstorienterede virksomheder bag tallene i tabellen understreges af, at de samlede investeringer de seneste tre år, for begge typer bedrifter, ligger pænt over afskrivningerne i samme periode, hvilket går imod tendensen på landsplan.

Der er også stor spredning i indtjeningen hos de 24 virksomheder, der danner baggrund for tabellen. 10 ud af de 24 bedrifter havde ikke en positiv "konsolidering" i 2015. Værst var det for planteavlsbedrifterne, hvor 45 % af bedrifterne havde negativ "konsolidering".

■ ØKONOMIKONFERENCE 2015

Til årets Økonomikonference i december blev der som modreaktion på de mange krisehistorier om landbruget sat fokus på de positive og inspirerende historier under temaet "Dansk landbrug, når det er bedst".

Udgangspunktet for konferencen var, at forskellen på top og bund langt hen ad vejen ligger i evnen til at drive virksomhed. Det blev derfor tydeliggjort, hvad der kendetegner de landbrugsvirksomheder, som klarer sig bedst, samt hvad en landbrugsvirksomhed kan gøre for at ændre sin hverdag og evt. sin forretningsmodel med henblik på at blive endnu bedre.

VIRKSOMHEDENS SAMLEDE ØKONOMI, 1.000 KR. PR. EJENDOM
GENNEMSNIET FOR DE SAMME EJENDOMME

	PLANTEAVLSBEDRIFTER			SVINEBEDRIFTER		
HØSTÅR	2015	2014	2013	2015	2014	2013
Antal ejendomme	11	11	11	13	13	13
Gnsn. størrelse markbrug, ha	561	556	544	270	265	254
Gnsn. dyreenheder				434	426	435
ÅRETS RESULTAT						
Dækningsbidrag	6.017	6.327	6.690	5.141	5.081	5.889
Kontante kapacitetsomkostninger	-3.401	-3.383	-3.730	-2.645	-2.706	-2.746
Afskrivninger	-1.024	-971	-850	-936	-856	-814
Resultat af primær drift	1.593	1.973	2.111	1.559	1.520	2.329
Andre erhverv	428	529	443	64	27	39
EU-støtte	1.225	1.311	1.273	589	574	544
Resultat før finansiering	3.246	3.812	3.827	2.212	2.121	2.912
Finansiering i alt	-3.137	-3.160	-3.350	-1.657	-1.706	-1.646
Private indtægter	519	486	523	134	103	109
Resultat før regulering og skat	628	1.138	1.000	689	517	1.375
Skat af årets resultat	-184	-135	-109	-68	-18	-165
Privat udtræk	-548	-995	-581	-440	-551	-561
Ændring i EK efter drift, skat og privat	-104	7	310	181	-52	649
BALANCEN ULTIMO						
Aktiver i alt	72.457	72.343	72.417	51.048	50.994	49.563
Gæld	-47.737	-46.707	-44.934	-40.446	-40.740	-39.129
Hensættelser	-3.017	-2.660	-2.112	-836	-790	-813
Egenkapital	21.703	22.975	25.371	9.767	9.464	9.621
PENGEBINDING						
Likviditet efter regulering og privat	592	1.251	1.427	1.056	902	1.748
Investeringer	-2.318	-1.745	-1.705	-653	-2.224	-487
Likviditetsoverskud/-behov	-1.725	-494	-278	404	-1.322	1.261
NØGLETAL:						
Rentabilitet (før ejeraflønning og skat)						
Afkastningsgrad	2,3 %	3,0 %	3,3 %	5,1 %	5,2 %	7,1 %
Egenkapitalforrentning	0,5 %	2,8 %	2,0 %	5,7 %	4,4 %	13,2 %
Soliditet						
Soliditetsgrad	30,0 %	31,8 %	35,0 %	19,1 %	18,6 %	19,4 %
Andel af ejendomme med positiv ændring i EK efter drift, skat og privat	55%	73%	64%	62%	46%	77%

Rammevilkårene kombineret med især lave afregningspriser har indflydelse på resultaterne hos danske landbrugsvirksomheder, og på konferencen blev den forestående fødevare- og landbrugspakke og 16-punktsplanen samt dens betydning for indtjeningen i dansk landbrug derfor debatteret. Debatten efterlod ingen tvivl om, at der dels er behov for en politisk håndsækning til landbruget, dels at ejere og ledere af landbrugsvirksomheder også selv kan gøre meget for at øge indtjeningen.

Dette synspunkt fremlagde Patriotisk Selskab igen nogle uger efter konferencen i et debatindlæg i dagbladet Børsen. Her blev det tilkendegivet, at dansk landbrug har nogle af Europas højeste produktionsomkostninger – men også har et ansvar for at udnytte de muligheder, som de politiske tiltag til fordel for landbruget fører med sig. Det er afgørende, at den enkelte virksomhed konstant har fokus på, hvordan indtjeningen kan styrkes.

■ ØKONOMIKONFERENCE 2016

Økonomikonferencen 2016 afholdes onsdag den 7. december 2016 på Odense Congress Center. Indbydelse med dagsorden udsendes ca. 8 dage før konferencen.

■ CASH CROP-KONFERENCE 2015

Repræsentanter fra Økonomiafdelingen deltog i sommeren 2015 i Cash Crop-konferencen, som årligt afholdes for deltagerne i det internationale Agri Benchmark-netværk.

Én af de hovedpointer, der blev taget med hjem fra konferencen, som blev afholdt i Brasilien, er det faktum, at Danmark er et ekstremt tilfælde, når det gælder rammevilkår. Eksempelvis har Danmark verdens højeste omkostninger til produktion af hvede og samtidig den dårligste hvedekvalitet, hvilket gør, at danske landmænd klarer sig dårligt i den internationale konkurrence og typisk må producere hvede med underskud.

Men også et land som Brasilien er reguleret. Bl.a. er der krav om, at den brasilianske landmand højst må opdyrke 80 % af sit areal. Derudover er transportomkostningerne så høje, at de for mange landmænd næsten er på højde med, hvad det koster at producere afgrøderne.

■ AGRI BENCHMARK PIG CONFERENCE 2016

Agri Benchmark Pig-konferencen blev senest afholdt i 2012, men gentages i 2016, hvor en repræsentant fra henholdsvis Patriotisk Selskabs Økonomiafdeling og Husdyr-, miljø- og juraafdeling vil deltage. På konferencen præsenteres sammenlignelige data vedrørende produktionsøkonomien i svineproduktion. Konferencen vil tillige have et globalt fokus på markedssituationen, dyrevelfærd og -sundhed samt prisfastsættelse af svinekød.

Hovedpointerne vil blive meldt ud i umiddelbar forlængelse af konferencen.

■ VIRKSOMHEDSRÅDGIVNING

Patriotisk Selskabs virksomhedsrådgivning er under fortsat udvikling. Via rådgivningen mødes medlemmet, hvor han er, og herfra kan Patriotisk Selskab fx være behjælpelig med at få lagt en strategi med det mål for øje at gøre den nuværende/nye forretning (mere) profitabel.

Som noget nyt har Patriotisk Selskab sammen med SEGES Akademi og rådgivningsvirksomheden Hildebrand & Brandt planlagt og gennemført en masterclass i strategi og forretningsudvikling for ejerledere af landbrugsvirksomheder. I en tid, hvor driften i sig selv ikke nødvendigvis giver den store indtjening, er det nødvendigt, at ejerledere er i stand til at tænke strategisk.

Det har med masterclass'en desuden vist sig, at der er et behov for undervisning og uddannelse på dette område. Der er derfor planer om at gennemføre endnu en masterclass i januar, februar og marts 2017 med et nyt hold deltagere, ligesom der oprettes en netværksgruppe for deltagerne fra år 2016, så de i hverdagen får fulgt op på strategiarbejdet og får faste sparringspartnere.

■ AKTUEL LOVGIVNING

Politisk og lovgivningsmæssigt har en lang række forhold i det forgangne år haft indflydelse på arbejdet i Økonomiafdelingen, bl.a. lempelse af bo- og arveafgiften og 15 % reglen ved gaveoverdragelse og arv.

■ Lempelse af bo- og gaveafgiften

I den indgåede finanslovsaftale for 2016 lå også en lempelse af bo- og gaveafgiften, dvs. en nedsættelse af afgiften fra 15 til 5 % frem mod år 2020 i forbindelse med generationsskifte.

Nedsættelsen af afgiftssatsen er dog ingen garanti for, at afgiftssatserne ikke hæves igen. Patriotisk Selskab anbefaler derfor, at et generationsskifte forberedes i god tid, så parterne er klar til at gennemføre på det mest optimale tidspunkt. I Patriotisk Selskabs nye ejerskiftekoncept indgår en lang afklaringsfase, hvor de to generationer bliver enige om, hvordan generationsskiftet skal foregå. Er afklaringen først på plads, og er alle papirer, planer osv. forberedt, kan generationsskiftet gennemføres på forholdsvis kort tid.

15 % reglen ved gaveoverdragelse og arv

I marts 2016 stadfæstede højesteret i en konkret sag om udlægning af en ejendom i et dødsbo, at +/- 15 % reglen kan fraviges, når der foreligger "særlige omstændigheder". Konsekvensen af afgørelsen er, at der ikke altid vil kunne støttes ret på +/- 15 % reglen, idet SKAT kan tilsidesætte brugen af reglen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Det kan fx være skæveling i forhold til øvrig arv i et bo eller konstatering af en højere værdi ved et efterfølgende salg. Som følge af bl.a. tidligere afgivne ministersvar vedrørende gaveoverdragelser finder Patriotisk Selskab, at rettens afgørelse ikke direkte kan overføres til overdragelser i levende live.

Økonomiafdelingen søger at forebygge, at medlemmerne havner i en situation, hvor +/- 15 % reglen kan tilsidesættes - ligesom der er fokus på at afdække, hvad såkaldte "særlige omstændigheder" dækker over. Med højesterets afgørelse er der endnu mere grund til at være på forkant med generationsskifteplanlægningen og gennemføre skiftet i levende live fremfor at blive "låst fast" i et dødsbo.

Økonomiafdelingen har i foråret 2016 afholdt to temamøder om ejerskifte, hvor bl.a. selskabets nye ejerskiftekoncept og ændringerne i afgifter og værdiansættelse af ejendomme blev berørt.

Endvidere har Økonomiafdelingen i løbet af 2015 og 2016 gentaget kursusrækken *Next Generation*. Også her var der fokus på ejerskiftekonceptet samt økonomiske og juridiske konsekvenser ved ejerskifter.

Ny praksis ved sikkerhedsstillelser

I Økonomiafdelingens daglige arbejde fylder ændringerne i Virksomhedsordningen, som blev vedtaget i sommeren 2014, stadig meget. Patriotisk Selskab,

SEGES og en lang række andre rådgivere har fra starten ment, at SKAT ikke har hjemmel til at foretage beskatning af sikkerhedsstillelser i virksomhedsaktiver for privat gæld, hvilket der var lagt op til med vedtagelse af lovændringen i 2014. SKAT har i efteråret 2015 erkendt det samme. Derfor er der nu fremsat et lovforslag, der lemper denne tiltænkte beskatning. I forslaget indgår en valgfri overgangsordning med tilbagevirkende kraft.

Det har fortsat konsekvenser at stille et virksomhedsaktiv til sikkerhed for privat gæld. Med de vedtagne regler fra 2014 blev sikkerhedsstillelsen søgt tillagt virksomhedens indkomst, og der skete herved en beskatning af en indkomst, uden at der var nogen indkomstmæssig baggrund herfor.

Med lovforslaget vil der kun ske indkomstbeskatning, når der er en indkomst og ikke blot en sikkerhedsstillelse, idet sikkerhedsstillelsen nu anses for en tvangshævning af årets indkomst eller opsparet overskud, hvis der ikke er plads på mellemregningskontoen.

■ KOMPETENCEUDVIKLING I AFDELINGEN

I Økonomiafdelingen har der i det forgangne år været stort fokus på efteruddannelse af medarbejderne. Bl.a. har adskillige medarbejdere gennemført et enkeltfag i skatteret, regnskab, revision, virksomhedens investering og finansiering på akademisk niveau, eksternt og internt regnskab på diplomniveau samt dødsbobskatning på masterniveau.

Derudover har der i efteråret været afholdt SEGES-kurser om nyt på skatteområdet, herunder virksomhedsordningen og regnskabs- og erklæringsområdet. Kompetenceudviklingen er vigtig for at kunne levere up-to-date rådgivning samt regnskaber, der lever op til lovgivningens krav til indhold, præsentation og kvalitet.

■ KVALITETSKONTROL

I kraft af Patriotisk Selskabs løbende arbejde med Ø90 og de årsrapporter og interne regnskaber, som genereres via systemet, deltager Økonomiafdelingen nu - på foranledning af en henvendelse fra SEGES - i et udviklingsarbejde. Arbejdet skal sikre, at fejl og mangler i Ø90 udbedres, at forbedringer gennemføres og at brugernes informationsbehov tilgodeses.

UDVIKLINGSFUNKTIONEN

UDVIKLING OG PRÆSENTATION AF EN NY DIGITAL VIRKSOMHEDS-
ANALYSE OG ET NYT EJERSKIFTEKONCEPT SAMT INDGÅELSE AF
AFTALER MED 70 NYE SUMMAX-KUNDER. DET VAR NOGLE AF ÅRETS
TILTAG I UDVIKLINGSFUNKTIONEN, SOM DERUDOVER FACILITE-
REDE EN RÆKKE INTERNE OG EKSTERNE UDVIKLINGSOPGAVER.

■ DRIFTSANALYSER

Medio november udsendte Patriotisk Selskab Driftsanalyser 2014/2015, som var 49. udgave. I publikationen, hvis omfang voksede fra 176 til 184 sider, blev der introduceret nye tabeller med opdeling af resultaterne i landsdele.

Der var fremgang i antallet af deltagende virksomheder, og dermed dækkede analyserne et rekordhøjt landbrugsareal på næsten 61.000 ha. Det gennemsnitlige landbrugsareal i analyserne er på 589 ha. Det er unikt, at Patriotisk Selskab kan vise økonomien for disse størrelsesgrupper, hvor gennemsnitsstørrelsen eksempelvis er på mere end 1.300 ha i gruppen af virksomheder med over 800 ha.

Driftsresultaterne for de fleste driftsgrene var lavere end året før, men høje mælkepriser i starten af året betød dog, at mælkeproducenterne oplevede fremgang i 2014/2015. For de deltagende virksomheder gik konsolideringen som helhed i et lille minus. Der er dog stor spredning i resultaterne, og mere end halvdelen har en negativ konsolidering. I 2015 var afregningspriserne fortsat under pres, og det samme er tilfældet i 2016.

■ VIRKSOMHEDSANALYSEN

Selskabets nye fordelingsmodel til udarbejdelse af Virksomhedsanalyser blev i årets løb taget i brug for alle analyser for høståret 2015.

Baggrunden for den nye fordelingsmodel er et ønske om en nemmere udarbejdelse af analyserne, så der kan udarbejdes flere analyser – på kortere tid. Selskabet vurderer, at den nye fordelingsmodel vil gøre det attraktivt at udarbejde analyser for ejendomme, der ikke tidligere har fået udarbejdet analyser, men som vil få værdi af det detaljerede sammenligningsgrundlag, som Virksomhedsanalysen giver mulighed for.

Der er ligeledes indbygget en løbende validering i den nye analyse, så de enkelte data hurtigere kan godkendes og anvendes til at udarbejde foreløbige resultater, som bl.a. kan ses via selskabets nye digitale Virksomhedsanalyse *MyBusiness*.

■ DEN DIGITALE VIRKSOMHEDSANALYSE

Ved Økonomikonferencen i december 2015 var der premiere på den nye digitale Virksomhedsanalyse, *MyBusiness*. Via pc, tablet eller smartphone har den enkelte bruger mulighed for at tilgå egne data helt

tilbage til 2007 og måle dem op mod hinanden og gennemsnitstal – med ganske få klik. Dataene kan nemt udskrives til pdf og overføres til PowerPoint eller Excel.

I selve systemet er der udarbejdet faste guidede og interaktive analyser for den samlede virksomhed, hvilket giver mulighed for at dykke længere ned i de enkelte produktioner og tal. Den digitale analyse gør det fx muligt at se virksomhedens tal i totale beløb, pr. produktionsenhed (fx ha) eller pr. produceret kg.

MyBusiness er således et velegnet værktøj til nemt at danne sig et overblik over virksomhedens økonomi og se, hvor optimeringsmulighederne ligger. Derudover er systemet et kvantespring i forhold til, hvordan data kan anvendes og præsenteres.

MyBusiness har i en indkøringsperiode været stillet gratis til rådighed, og det forventes, at der efter indkøringen findes en model for licenser, så *MyBusiness* kan blive en integreret del af Virksomhedsanalysen.

■ KVALITETSSTYRING

Som en del af Patriotisk Selskabs kvalitetsstyring har alle afdelinger revideret beskrivelserne af arbejdsprocesser og skabeloner, og fremadrettet overføres disse til den fælles dokumentstyringsportal, SharePoint, som i forvejen anvendes til bl.a. kundelogs.

■ EJERSKIFTEKONCEPT

Selskabet har kortlagt processerne og opdateret værktøjerne i forbindelse med ejerskifter, både inden for familiehandel, handel til nære medarbejdere og ved eksternt salg. Det vil sige, at der nu foreligger et samlet ejerskiftekoncept, der sætter fokus på at koordinere og styre både købers og sælgers forløb.

Ejerskiftekonceptet har gjort det væsentligt nemmere at rådgive både køber og sælger om forløbet samt at få belyst de opgaver, der følger med forberedelsen og gennemførelsen af et ejerskifte.

Der er allerede en lang række ejerskifter i gang, som følger det nye koncept og den udarbejdede drejebog, der giver overblik over de enkelte faser.

Ejerskiftekonceptet sætter især fokus på, at ejerskiftet bør planlægges i god tid inden en økonomisk overdragelse. En del af konceptet er, at Patriotisk Selskab – ud over at løse de praktiske opgaver i for-

bindelse med overdragelsen – er sparringspartner gennem hele afklaringsforløbet.

Selskabets ejerskifteeksperter afholder jævnligt møder, hvor der udveksles viden om konkrete problemstillinger, og de forskellige faglige kompetencer inddrages, så der tages forbehold for både økonomiske aspekter, juridiske aspekter osv.

■ SUMMAX

Der var ved årets start fastsat et mål om, at der skulle indgås aftaler med 70 potentielle SUMMAX-kunder inden nytår 2015. Dette mål blev nået, og mere end halvdelen var i drift inden årets udgang.

SUMMAX er et system til elektronisk registrering, fakturering og arkivering tilknyttet Ø90.

■ ØKONOMISTYRING FOR VIRKSOMHEDER

Selskabet har oprettet en ny netværksgruppe med ni regnskabsansvarlige for en række større landbrugs-virksomheder, og gruppen forventes suppleret med yderligere deltagere.

Gruppen har afholdt to møder med fokus på den nye lejelov og på løsninger til scanning og dokumentstyring.

■ LEJ EN ØKONOMICHEF

Der ydes løbende assistance med bogholderi- og sekretærfunktioner hos det enkelte medlem. Dette koncept er nu formaliseret og udvidet til også at omfatte controller-ydelser. Selskabet kan således understøtte økonomifunktionen på de enkelte ejendomme – lige fra at hjælpe med bogholderiet til at indtage rollen som økonomichef.

■ NYE INITIATIVER

I årets løb er der igangsat initiativer om optimering, særligt inden for svineproduktionsrådgivningen. Derudover oprettes yderligere en netværksgruppe med fokus på handel og afsætning.

Selskabet arbejder også med initiativer inden for jagt, som er en betydende indtægtskilde for flere medlemmer.

Økonomiafdelingen pr. 1. juni 2016

Team B

Thomas Skøtt
Chefkonsulent
tsk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5466

Tommy Bjerregaard
Seniorkonsulent
tb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5496

Erik Jensen-Dahm
Seniorkonsulent
ejd@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5425

Per Kristensen
Virksomhedsrådgiver
pkr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5486

Anja Skaarup Henriksen
Økonomirådgiver
ask@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5431

Vathsala Varnakulasingam
Økonomirådgiver
vv@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5482

Pia Christiansen
Økonomimedarbejder
pch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5408

Charlotte Wistoft
Økonomimedarbejder
cwl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5474

Stine Banke Nielsen
Økonomimedarbejder
sbn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5440

Katja Bjerg
Økonomimedarbejder
kab@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5490

Tina Christiansen
Løn- og økonomimedarbejder
tch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5427

Team J

Jens Kring
Chefkonsulent
jk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5460

Kaj Refslund
Seniorkonsulent
kar@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5423

Karsten Hansen
Seniorkonsulent
kh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5497

Allan Dørr
Konsulent
ald@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5418

Eva Damgaard Knudsen
Konsulent
edk@patriotisk.dk
Tel. 6315 5448

Rikke Toft Stripp
Konsulent
rth@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5462

Charlotte Brøgger
Økonomirådgiver
cbh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5468

Asta Nielsen
Økonomimedarbejder
an@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5459

Hanne Larsen
Økonomimedarbejder
hl@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5464

Miriam Hansen
Økonomimedarbejder
mih@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5447

Anita Lund Rosenkær
Økonomimedarbejder
alu@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5415

Gitte Lind Olsen
Løn- og økonomimedarbejder
gol@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5428

Lotte Jespersen
Sekretær
lrp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5451

Team T

Thomas Skøtt
Chefkonsulent
tsk@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5466

Brian Bendtsen
Seniorkonsulent, projektleder
bb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5487

Lene Nygaard
Konsulent
ln@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5489

Kasper Skovgaard Hansen
Økonomirådgiver
ksh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5471

Tommy K. Nielsen
Økonomirådgiver
tkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5473

Helle Dueholm Boye
Økonomirådgiver
hdb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5461

Helle Blirup Rasmussen
Økonomirådgiver
hbr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5479

Jane Nissen
Økonomimedarbejder
jni@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5493

Bo Christiansen
Økonomimedarbejder
bch@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5436

Louise Hugaard
Økonomimedarbejder
loh@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5444

Team P

Peter Borreby
Udviklingsdirektør, chefkonsulent
pb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5450

Karsten Sørensen
Seniorkonsulent
ks@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5455

Palle Offersen
Seniorkonsulent
pof@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5484

Christian Damsgaard
Seniorkonsulent
chd@patriotisk.dk
Tel. 6315 5443

Bo Sigersted
Konsulent
bs@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5453

Allan Liseth
Konsulent
al@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5491

Jørgen Nielsen
Konsulent
jn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5452

Lisbeth Krogh Nielsen
Økonomirådgiver
lkn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5456

Annette Rudolfsen
Økonomirådgiver
ar@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5483

Henrik Frosted
Økonomirådgiver
htf@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5458

Helle Brixen
Økonomimedarbejder
hb@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5475

Mette Nellemann
Økonomimedarbejder
men@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5457

Henriette Jørgensen
Økonomimedarbejder
hcj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5420

HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDELINGEN

ANMELDERORDNINGER, PRODUKTIONS- OG INDTJENINGS-
FORBEDRINGER I SVINESTALDE, TILSKUDSORDNINGER OG
AFHOLDELSE AF ARRANGEMENT OM FAMILIE- OG ARVERET.
DET ER NOGET AF DET, SOM HUSDYR-, MILJØ- OG JURAAFDE-
LINGEN HAR BESKÆFTIGET SIG MED I DET FORGANGNE ÅR.

■ AFDELINGEN

Nye tiltag

Husdyr-, miljø- og juraafdelingen består primo 2016 af ti medarbejdere, der fagligt fordeler sig således:

- Team Jura: Fire medarbejdere.
- Team Tilskud: To medarbejdere.
- Team Miljø, Natur & Husdyr: Fire medarbejdere.

Med den nye teamstruktur er afdelingen til stadighed i stand til at møde markedets øgede behov for juridiske ydelser, ligesom miljø-, natur- og svineproduktionsområdet indrammes med et strengt fokus på medlemmernes bundlinje. Senest har selskabets svinerådgivning udviklet analyseredskaber, der hurtigt screener, hvordan bundlinjen kan forbedres hos særligt slagtesvineproducenterne. Tilskud inden for diverse områder er desuden en del af hverdagen for alle landmænd, og overblikket over de mange puljer og muligheder varetages af selskabets tilskudsteam.

Via flere aktiviteter blev der i årets løb gjort opmærksom på afdelingens ydelser inden for de forskellige fagområder. Afdelingen har bl.a. afholdt fyraftensmøder og minikonferencer både på Fyn, på Sjælland og i Jylland. Alle arrangementer har været velbesøgte, og de forventes derfor gentaget i det kom-

mende år. Igen i 2016 afholdes AgroMek i Herning, hvor Patriotisk Selskab, herunder Husdyr-, miljø- og juraafdelingen, atter vil være at finde med en stand.

■ HUSDYR

Svinerådgivning

2015 har været et turbulent år for både svineproduktionen i Danmark og rådgivningen i Patriotisk Selskab, men selskabet ser frem til et stabilt 2016.

Patriotisk Selskab har ansat en ny svinerådgiver, og der vil fremover blive satset på et øget samarbejde med henholdsvis Økonomiafdelingen og DK-Svinerådgivning.

Produktivitet i svineproduktionen

Produktivitetsstigning er efterhånden blevet en selvfølge i sohold, og det forgangne år er ingen undtagelse. Soholdere fravæner 0,6 flere grise pr. årssø i forhold til sidste år. Besætningerne fortsætter deres stigning med de snart "normale" 30 årssøer, så gennemsnitsbedriften nu har 707 årssøer. Denne stigning forventes at fortsætte.

Der er derimod ikke sket den store udvikling i klimastalden og på slagtesvineområdet. Fravænningsvægten/indgangsvægten til klimastalden er blevet

mindre - fra 7 kg i 2013 til 6,9 kg i 2014. Der er sket en lille stigning i foderforbruget i klimastalden, nemlig fra 1,92 FEsv pr. kg tilvækst i 2013 til 1,93 FEsv pr. kg tilvækst i 2014. For slagtesvin er niveauet det samme som i 2014 (2,84 FEsv pr. kg tilvækst), dog er der en øget slagtevægt på +1,7 til 84,4 kg.

Produktions- og indtjeningsforbedringer har i høj grad været på dagsordenen i det forgangne år. Ofte handler det om at høste de "lavthængende frugter", som kan være alt fra for store omkostninger til foder, sædomkostninger osv. Derudover har selskabet haft fokus på fradrag hos slagtesvin. Dette kan have en stor betydning for økonomien på den enkelte bedrift.

MILJØ

Lave afregningspriser for mælk, svinekød og korn gør, at landbruget stadig er hårdt presset økonomisk, men alligevel tænker mange landbrugsvirksomheder fremad og udarbejder langsigtede strategier for fremtiden. Når de økonomiske forhold er forbedret, ønsker virksomhederne at være klar til at vise omverdenen, især bankerne, at de har en plan.

De langsigtede strategier er ofte opdelt i flere trin. Her arbejdes gerne med de lette og hurtige mål først frem for de mere omfattende som fx igangsættelsen af en egentlig miljøgodkendelse for ejendommen. Tilbageholdenhed med ansøgning om miljøgodkendelse hænger bl.a. sammen med forventningen om, at godkendelsesproceduren for staldanlæg ændres i 2017. Selskabet oplever, at mange afventer dette.

Et let og hurtigt mål i den langsigtede strategi kan fx opfyldes via anmelderordningen "Skift af dyretype". Der har i årets løb været udarbejdet en del anmeldelser efter denne ordning, som bl.a. kan give tilladelse til, at et dyrehold kan ændres til fx færre årssøer og flere smågrise, hvis effektiviteten har været positiv, og antallet af grise pr. årssø er steget i forhold til den oprindelige tilladelse/godkendelse. Anmeldelsen kan også anvendes til optimering af flere ejendomme, hvis dyresammensætningen ønskes ændret eller ved øgning af vægtgrænser.

Anmelderordningen kan dog kun bruges, hvis ændringerne ikke fører til en merbelastning af miljøet. Selvom kravene til anmelderordningerne er restriktive, er ordningen alligevel til gavn for mange, som slipper for en hel miljøgodkendelsesproces. En an-

meldelse tager typisk 1-2 måneder i sagsbehandlingstid ved kommunerne.

En anden gældende anmelderordning er "Fulde stalde" for henholdsvis ejendomme med miljøgodkendelser fra før og efter 2007. Begge ordninger indeholder dog en del krav, der betyder, at anvendeligheden af anmeldelsen er begrænset. Patriotisk Selskab har derfor ikke haft sager under de to ordninger i det forgangne år. I årets løb har selskabet haft et par større sager i forbindelse med godkendelser af ejendomme og gyllebeholdere, tillægsgodkendelser og revurderinger.

Fremtidens miljø- og arealregulering

Med vedtagelsen af fødevarer- og landbrugspakken er en målrettet og differentieret miljøregulering af landbruget kommet et skridt nærmere.

Randzonerne er afskaffet og kan nu indgå som et frivilligt virkemiddel, som kan anvendes, der hvor der skal ske en miljøregulering. Kvælstofkvoten er desuden forhøjet.

I forhold til den emissionsbaserede regulering af husdyrproduktionen er forventningen, at miljøgodkendelserne fra efteråret 2017 skal gives på baggrund af et samlet nettoareal med udgangspunkt i emission for ammoniak, lugt og fodervilkår. Ændringen vil give mulighed for, at virksomhederne kan skifte imellem dyretyper uden godkendelse, så længe den oprindelige godkendte emission overholdes.

Forventningen til den mere kortsigtede miljøregulering er, at sagsbehandlingstiderne reduceres yderligere. Som reglerne er nu, skal en fuldt oplyst sag afsluttes efter maksimalt seks måneder. Dette krav har kommunerne dog svært ved at overholde, ligesom selskabet desværre oplever, at kommunerne forsøger at lovgive ud over de givne rammer. Positivt er det dog, at sagsbehandlerne i kommunerne efterhånden ved, "hvilket ben de skal stå på" i forbindelse med udledningsniveauer og håndtering af miljøtekniske løsninger.

Nye tendenser

Det seneste år har der været et stort fokus på omlægningen til økologisk produktion, hvilket skyldes den øgede efterspørgsel på økologiske råvarer, stigende afsætningspriser og muligheden for tilskud til omlægningen. Mange overvejer at tage springet til

økologi, men selskabet oplever dog, at de alligevel tøver, da omlægningen tager tid.

Sideløbende med økologi påkalder også emner som bæredygtighed, klima og CO₂-aftryk sig større og større opmærksomhed. Flere virksomheder vælger derfor at arbejde mere målrettet med at mindske CO₂-aftrykket og igennem hele værdikæden tage mere hensyn til klimaet. Der er en lang række fordele herved. Først og fremmest sender det et positivt signal udadtil og kan være med til at forbedre samfundets syn på landbruget. Derudover kan virksomhedens forbrug af ressourcer blive belyst, og tiltag til reduktion kan herved blive iværksat. Sidst men ikke mindst kan en kortlægning være med til at forhøje den "score", som virksomheden får ved kommunens miljøtilsyn og derved føre til færre besøg fra kommunen.

Tilskudsordninger

Igen i 2015 har det været muligt at søge midler under en lang række ordninger, hvis primære formål har været at skabe vækst eller sikre naturen og miljøet. Særligt de ordninger, der understøtter vækst i erhvervet, har været af interesse for medlemmerne, hvorfor Patriotisk Selskab har fokuseret på denne type ordninger. Rådgivningen vedrørende tilskudsordninger har derudover haft et mere individuelt sigte, der i højere grad sikrer medlemmerne løsninger, hvor der kun søges om midler til de investeringer, der enten er planlagt eller er nødvendige.

Reglerne for mange af ordningerne har været uændrede i 2015 i forhold til tidligere. Til gengæld er der sket en skærpelse i forhold til både kontrol og opretholdelse af tilsagnsbetingelserne, hvilket har betydet et øget antal sanktioner eller tilbagebetalingskrav hos ansøgere landet over. Patriotisk Selskab har imødegået denne udvikling ved netop at fokusere på de individuelle løsninger, hvor tilsagnsbetingelserne ofte passer med de faktiske forhold, fordi ansøgningen udspringer af en nødvendig investering eller af behov på bedriften.

Følgende ordninger har spillet en stor rolle i Patriotisk Selskabs daglige arbejde.

Miljøteknologi

I 2015 blev der indsendt ansøgninger og givet tilsagn fra fire forskellige puljer vedrørende miljøteknologi. Puljerne omfattede etablering af løsdrift

i farestalde, modernisering af kvægstalde, reduktion af energi-, næringsstof- eller pesticidforbrug hos gartnerier og investeringsstøtte til økologer. Tilskuddene dækkede op til 40 % af de enkelte projekter.

Randzonekompensation

I 2015 har der været udloddet to særlige puljer, som de ejendomme, der var randzoneberørte, havde mulighed for at søge. Under den ene ordning var det muligt at søge om 100 % tilskud til hegning. Prioriteringen af ansøgningerne skete derefter på baggrund af de ansøgte arealers HNV-værdi. Den anden ordning vedrørte ti udvalgte teknologier inden for planteavl, herunder GPS, gødningsspredere og radrensere. Til disse teknologier kunne der søges om 40 % af investeringen, dog begrænset af fastsatte lofter på de enkelte teknologier. I den førstnævnte ordning var der langt flere ansøgere end afsatte midler, hvorfor mange ansøgere modtog afslag. I sidstnævnte ordning er sagsbehandlingen endnu ikke afsluttet.

Pleje af græs og natur

Ordningerne vedrørende pleje af græs og natur søges via fællesskemaet og vil således oftest være en naturlig del af den årlige planlægning i forbindelse med grundbetalingen. Et stigende antal ejendomme præsenteres jævnlige for disse ordninger som en del af finansieringskilden til de projekter, der skal gennemføres af kommunerne i forbindelse med vand- og naturindsatsen. Hos Patriotisk Selskab er der altid fokus på, at ordningerne anvendes i overensstemmelse med de øvrige driftsmæssige tiltag og ikke pålægger ejendommene unødige administrative byrder.

Energibesparelser

Patriotisk Selskab har igen i år gennemført en række handler med energibesparelser til følge. Handlerne er gennemført med tilskud via Energispareaftalen fra 2012 og foretaget på vegne af landmænd eller maskinstationer, der har skiftet til mindre energiforbrugende maskiner eller etableret energibesparende tiltag i staldene. I 2015 har særligt udskiftning af fyringskedler og korntørringsanlæg været i fokus.

Lokale aktionsgrupper - LAG Sydsjælland

Patriotisk Selskab har i 2015 varetaget sekretariatsfunktionen for LAG Sydsjælland. Derigennem har

selskabet haft tæt kontakt til NaturErhvervstyrelsen og Erhvervsstyrelsen.

Biotopplaner

På landsplan bliver der generelt udarbejdet flere biotopplaner end tidligere, og hos Patriotisk Selskab har der også i 2015 været en opgavetilgang på området. Som tidligere stod selskabet også i det forgangne år for ca. 12-14 % af de biotopplaner, der bliver udarbejdet på landsplan. Udarbejdelses- og indsendelsesprocessen er blevet væsentligt forbedret under Virk.dk, ligesom reglerne er gjort mere simple.

§ 3-områder og beskyttede diger

I de seneste par år er de vejledende udpegninger af Naturbeskyttelseslovens § 3-områder blevet opdateret, og der er foretaget en gennemgribende kontrol af områderne ved hjælp af ortofotos. I forlængelse heraf er Slots- og Kulturstyrelsen i samarbejde med kommunerne begyndt at se meget grundigt på sager om ulovlig nedlægning af beskyttede diger. Dette har medført en stigning i antallet af dige-sager på samme måde, som det skete med § 3-sagerne for et par år siden. Dige-sagerne er generelt særdeles

vanskelige sager for landbruget, da bevisbyrden ofte ligger hos landmanden; en form for omvendt retsstilling, hvor den anklagede skal bevise sin uskyld.

Vand- og naturplaner

I forsommeren 2015 var der endnu en runde med høringssvar på vand- og naturplaner. Det var fortsat et massivt ønske fra medlemmerne at sikre deres ejendomme og forholde sig kritisk til de fremlagte planer. Selvom langt fra alle tiltag fra 1. generationsplanerne er gennemført i praksis, er de nye 2. generations vand- og naturplansperioder, der gælder frem til 2021, skudt i gang.

JURA

Selskabsret

Landbrugsbedrifter betragtes i stigende grad som virksomheder i stedet for personligt drevne forretninger, og i den forbindelse stiftes flere bedrifter som selskaber, ligesom der etableres flere samarbejder på tværs af landbrugsvirksomheder.

Disse ændrede strukturer medfører et behov for en (bedre) regulering af ejernes indbyrdes forhold

og af rammerne vedrørende bedriften. Ved opstart er der typisk behov for udarbejdelse af vedtægter og ejeraftaler. Når virksomheden er i drift, kan der være behov for regulering af aftalerne eller ønske om at likvidere selskaberne igen. Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter bistår ved sådanne sager.

Pr. 1. januar 2015 blev landbrugsloven ændret på en række områder, så der nu er flere muligheder for køb af landbrugsejendomme i selskabsform. Dette har dog endnu ikke affødt selskabsmæssige omstruktureringer og ændringer i praksis.

Ejerskifte

I årets løb er ejerskifterådgivningen blevet struktureret i en samlet, tværfaglig pakke, hvor juridiske konsulenter samt økonomi- og miljøkonsulenter inddrages efter behov. På den måde opnår medlemmerne den bedst mulige rådgivning, hvor der tages forbehold for alle aspekter.

Selskabets jurister står for udarbejdelsen af de nødvendige dokumenter og tinglysning samt rådgivning i relation til de familie- og arveretlige aspekter af et generationsskifte. Det kan fx være i forbindelse med formueforhold før og efter generationsskiftet og oprettelse eller justering af ægtepagter og testamenter.

Familie- og arveret samt dødsbobehandling

Efterspørgslen på rådgivning i relation til ægtefællers og samlevendes formueforhold og arvemæssige forhold har været stigende. Mange medlemmer har fået udarbejdet testamenter og ægtepagter eller tillæg hertil – og endnu flere burde have fokus på vigtigheden af dette. I februar 2016 afholdt selskabets juridiske konsulenter derfor, i samarbejde med Økonomiafdelingen, et arrangement under titlen "I krig og kærlighed - samleveres retsstilling i live som ved død", der behandlede emner som dødsboer, skilsmisse med og uden ægtepagt samt testamente og samlevertestamente.

Ansættelsesret

I det forgangne år har selskabets juridiske konsulenter – i samarbejde med Økonomiafdelingen – haft fokus på at samle alle forhold vedrørende ansættelse i én rådgivningspakke. Pakken inkluderer alt fra lønservice over rådgivning i forbindelse med udenlandske medarbejdere til ansættelseskontrakter og APV (arbejdspladsvurdering).

Lejeret

Lejeret spiller fortsat en stor rolle i Patriotisk Selskabs juridiske rådgivning. Den 1. juli 2015 blev der indført en ny lejelov, som har udmøntet sig i nye blæketter, ændret gyldighed af lejevilkår m.v. Medlemmerne er blevet orienteret om dette via selskabets hjemmeside og nyhedsbreve.

I kraft af selskabets løbende juridiske rådgivning, netværksgrupper m.v. er antallet af tvister i forbindelse med udlejningsejendomme faldende. Ejerne har generelt fået bedre greb om deres udlejningsboliger og er blevet bedre til at foregribe problemer, håndtere eventuelle konflikter med lejerne og rette op på problematiske kontrakter.

Overdragelse af ejendomme og tinglysning

Der er fortsat en del udbud, køb og salg af ejendomme, dels i forbindelse med generationsskifter, dels i frie handler. I forbindelse med ejendomsoverdragelser har selskabets juridiske konsulenter bistået medlemmerne med tinglysning af skøder og servitutter.

Miljøret

Med de mange kontroller, som stadig fylder meget i landbruget, ses ofte optræk til konflikter mellem landmænd og myndigheder. Patriotisk Selskabs juridiske konsulenter har flere gange i løbet af 2015/2016 foregrebet disse konflikter og med held klaget over myndighedsafgørelser, herunder tilladelser til fx gylletanke eller træk i støtten som følge af reglerne om krydsoverensstemmelse. I en konkret sag har selskabet desuden klaget over, at en kommune gennemførte et tilsynsbesøg i en landbrugsvirksomhed, selvom der ikke var nogen hjemme, og ejeren ikke havde givet sin tilladelse. Begrundelsen for klagen var, at det var en overtrædelse af privatlivets fred og ejendomsrettens ukrænkelighed. Der er endnu ikke truffet en afgørelse i sagen.

Arrangement: Få styr på bedriftsjuraen

Med det udgangspunkt, at jura spiller ind på mange aspekter af en almindelig landbrugsdrift, og at ejere af landbrugsvirksomheder derfor bør vide, hvornår de skal være særligt påpasselige, har Patriotisk Selskab afholdt to arrangementer under titlen "Bliv skarp på bedriftsjuraen" – ét arrangement på Fyn og ét på Sjælland. Begge arrangementer blev gennemført med stor tilslutning. De to arrangementer omhandlede emner som samarbejdsaftaler, inkasso, ansættelsesret og håndtering af myndigheder.

Husdyr-, miljø- og juraafdelingen pr. 1. juni 2016

Team Jura

Kristina Rohani
Teamleder Jura
krr@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5469

Kirsten Dühr
Juridisk konsulent
kid@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5463

Rikke Gade Trinskjær
Juridisk konsulent
rgt@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5478

Bodil Just
Juridisk konsulent
boj@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5454

Team Tilskud

Rikke Høybye Sønder
Teamleder Tilskud
ris@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5472

Bettina Falsdorf
Specialrådgiver
bef@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5465

Team Miljø, Natur & Husdyr

Tina M. Zimmermann
Teamleder Natur, miljø og husdyr
tmz@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5424

Sheila Neldeborg
Miljøkonsulent
shn@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5449

Kristian Petersen
Natur- og miljøkonsulent
krp@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5426

Kasper Nordtorp
Svinekonsulent
kan@patriotisk.dk
Tlf. 6315 5422

PATRIOTISK SELSKAB

VEDTÆGTER

ÅRSREGNSKAB

DEN UAFHÆNIGE REVISORS ERKLÆRINGER

DEN FOLKEVALGTE REVISORS ERKLÆRING

LEDELSESBERETNING

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

A/S DET FYNSKE LANDBOCENTER

MEDLEMSFORTEGNELSE

KONTINGENT 2016/2017

VEDTÆGTER

■ NAVN OG HJEMSTED

§ 1 Selskabets navn er "Patriotisk Selskab". Dets hjemsted er Odense Kommune.

■ FORMÅL

§ 2 Patriotisk Selskabs formål er at rådgive i jordbrugsfaglige spørgsmål og drive hermed beslægtet virksomhed samt fremme medlemmernes erhvervs-politiske interesser.

■ TILHØRSFORHOLD

§ 3 Patriotisk Selskab er tilsluttet De Danske Landboforeninger.

■ MEDLEMMER

§ 4 Som medlem kan optages enhver, som anerkender Patriotisk Selskabs formål. Optagelse af nye medlemmer skal godkendes af bestyrelsen og forelægges til underretning på førstkommande ordinære generalforsamling. Foreninger, organisationer og firmaer med tilknytning til dansk landbrug kan optages som medlemmer med hver en stemme.

§ 5 Udmeldelse sker skriftligt. Betales medlemskontingentet ikke, betragtes vedkommende som udmeldt.

Eksklusion kan kun ske efter bestyrelsens eller mindst 20 medlemmers forslag, når mindst 2/3 af de fremmødte på to efter hinanden følgende generalforsamlinger stemmer herfor.

§ 6 Medlemskontingent fastsættes af bestyrelsen. Generalforsamlingen orienteres om ændringer.

§ 7 Betalt medlemskontingent giver ret til at deltage i Patriotisk Selskabs møder og arrangementer samt modtage rådgivning fra Patriotisk Selskab efter de til enhver tid gældende regler.

§ 8 Æresmedlemmer kan optages ved generalforsamlingens beslutning efter indstilling fra bestyrelsen.

§ 9 Medlemmer af Patriotisk Selskab hæfter hverken helt eller delvist for Patriotisk Selskabs dispositioner.

■ BESTYRELSEN

§ 10 Bestyrelsen består af formanden, næstformanden og 4 menige medlemmer.

5 medlemmer vælges af generalforsamlingen. 1 menigt medlem vælges af og blandt medarbejderne i Patriotisk Selskab. De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for en treårig periode på en ordinær generalforsamling. Der afgår mindst et generalforsamlingsvalgt medlem hvert år. Genvælgt kan finde sted. Det af medarbejderne valgte medlem vælges ligeledes for en treårig periode. Valgproceduren fastlægges af medarbejderne.

Bestyrelsen konstituerer sig selv umiddelbart efter hvert nyvalg. Formand og næstformand kan kun vælges blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Afgår et generalforsamlingsvalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlemsperiode på den følgende generalforsamling.

Afgår et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem inden en valgperiodes udløb, foretages nyvalg for resten af vedkommende medlemsperiode snarest muligt.

Bestyrelsen ansætter en administrerende direktør, der varetager den daglige ledelse af Patriotisk Selskab. Bestyrelsen fastlægger retningslinjerne for den administrerende direktørs arbejdsopgaver.

§ 11 Generalforsamlingen vælger en formand og fire medlemmer til hvert af følgende udvalg:

- Driftsøkonomiudvalg
- Husdyrbrugsudvalg
- Planteavlsudvalg

Formændene vælges blandt bestyrelsens 5 generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Bestyrelsen og/eller udvalgene kan efter behov og for en længere eller kortere tid nedsætte andre udvalg eller supplere bestående udvalg med relevante sagkyndige.

§ 12 Bestyrelsen sammenkaldes på formandens foranledning skriftligt med mindst 8 dages varsel. Bestyrelsen kan træffe beslutning om, at andre kan deltage i bestyrelsens møder uden stemmeret.

§ 13 Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og træffer under ansvar over for generalforsam-

lingen afgørelse i de foreliggende sager vedrørende Patriotisk Selskabs virksomhed.

§ 14 Bestyrelsen er bemyndiget til på Patriotisk Selskabs vegne at optage de lån og kreditter, som den finder behov for, og til herfor at give pant i Patriotisk Selskabs ejendele. Patriotisk Selskab tegnes ved underskrift af bestyrelsens formand eller næstformand sammen med den administrerende direktør.

Ved køb, salg eller pantsætning af fast ejendom tegnes Patriotisk Selskab dog af bestyrelsens formand samt yderligere mindst 2 generalforsamlingsvalgte medlemmer af bestyrelsen og den administrerende direktør.

§ 15 Bestyrelsen kan meddele fuldmagt til enkeltpersoner.

§ 16 Bestyrelsen kan indmelde Patriotisk Selskab i foreninger og sammenslutninger, der skønnes at være relevante.

■ GENERALFORSAMLINGEN

§ 17 Generalforsamlingen er Patriotisk Selskabs øverste myndighed og kan, hvor andet ikke vedtægtsmæssigt er fastslået, ved absolut stemmeflertal blandt de fremmødte medlemmer træffe gyldig beslutning i alle de af Patriotisk Selskabs anliggender, der er opført på dagsordenen. Der kan dog ikke træffes beslutninger under dagsordenens punkt 5 og 7, jævnfør § 20.

Der kan stemmes ved personlig stedfortræder. Skriftlig fuldmagt skal foreligge og anmeldes ved mødets begyndelse. Ingen person kan møde med fuldmagt fra mere end et medlem.

Afstemning foregår normalt ved håndsoprækning, men såfremt mødets dirigent, bestyrelsen eller mindst 10 medlemmer kræver det, skal afstemningen foregå skriftligt. Ved personvalg, hvor flere er bragt i forslag, dog altid skriftlig afstemning.

§ 18 Ordinær generalforsamling skal afholdes hvert år inden udgangen af oktober måned. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når et bestyrelsesflertal eller mindst 50 medlemmer skriftligt og under angivelse af dagsorden stiller krav herom. Kravet skal fremsættes overfor Patriotisk Selskabs for-

mand, og generalforsamlingen skal afholdes senest månedsdagen efter kravets fremsættelse.

Formanden indkalder generalforsamlingen med mindst 3 ugers varsel med angivelse af dagsorden.

§ 19 Generalforsamlingen ledes af en af generalforsamlingen valgt dirigent. Dirigenten afgør, om generalforsamlingen er lovligt indvarslet og bekendtgjort samt leder forhandlingerne og afgør under iagttagelse af vedtægterne alle spørgsmål vedrørende sagernes behandlingsmåde og stemmeafgivningen. Der føres protokol over det på generalforsamlingen passerede. Protokollen underskrives af dirigenten.

§ 20 På den ordinære generalforsamlings dagsorden skal følgende punkter være medtaget:

1. Bestyrelsens og udvalgsformændenes beretning om Patriotisk Selskabs virksomhed i det forløbne år.
2. Fremlæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab for det sidst afsluttede regnskabsår.
3. Budget for det indeværende regnskabsår.
4. Eventuelle forslag fra medlemmerne/bestyrelsen.
5. Debat.
6. Valg i henhold til vedtægterne samt valg af delegerede.
7. Eventuelt.

§ 21 Forslag til personvalg på en generalforsamling skal fremsættes skriftligt. Forslag, der skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen, udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

Sammen med forslag til personvalg skal der foreligge skriftligt samtykke fra den/de personer, der er bragt i forslag.

§ 22 Forslag, der af medlemmerne ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 4, skal skriftligt afleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen.

Indkomne forslag samt forslag fra bestyrelsen udsendes til medlemmerne senest 7 dage før generalforsamlingen.

■ REGNSKAB OG REVISION

§ 23 Regnskabsåret går fra 1. april til 31. marts. Bestyrelsen drager omsorg for, at der føres et nøjagtigt og overskueligt samlet regnskab for Patriotisk Selskab.

§ 24 Regnskabet revideres af 2 på generalforsamlingen valgte revisorer, hvoraf den ene skal være en statsautoriseret revisor. Revisorerne vælges for 1 år ad gangen.

Revisionen skal være afsluttet senest 1 måned før generalforsamlingens afholdelse.

■ VEDTÆGTSÆNDRINGER

§ 25 Forslag til vedtægtsændringer kan optages på generalforsamlingens dagsorden efter reglerne i §§ 17 og 22.

Et forslag til vedtægtsændring kan først træde i kraft, når det er vedtaget enslydende på to efter hinanden følgende generalforsamlinger med mindst 14 dages mellemrum.

Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

■ OPHØR

§ 26 Forslag om Patriotisk Selskabs ophør kan kun gyldigt vedtages af to på hinanden følgende generalforsamlinger, der er indkaldt i dette øjemed og med mindst 14 dages mellemrum. Til vedtagelse kræves tilslutning fra mindst 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

Ved Patriotisk Selskabs ophør kan Patriotisk Selskabs formue ikke udloddes til medlemmerne, men bliver efter beslutning på de to sidste generalforsamlinger at anvende til bedste for landbruget inden for Patriotisk Selskabs formål.

■ IKRAFTTRÆDEN

§ 27 Disse vedtægter, der træder i stedet for Patriotisk Selskabs hidtidige vedtægter, som de var vedtaget på generalforsamlingen den 29. oktober 1987, er endeligt vedtaget efter de hidtil gældende vedtægtsbestemmelser på generalforsamlingen den 1. december 2000 og træder i kraft fra denne dato.

ÅRSREGNSKAB

UDDRAG AF RESULTATOPGØRELSE 1/4-31/3 (1.000 KR.)						
	BUDGET 2016/2017	%	REGNSKAB 2015/2016	%	REGNSKAB 2014/2015	%
NETTOOMSÆTNING						
Økonomi	34.170	62	31.804	63	31.890	63
Planteavl	10.915	20	10.907	22	10.905	22
Husdyr, miljø og jura	7.560	14	5.425	11	5.436	11
Administration m.m.	490	1	684	1	632	1
Medlemskontingenter	1.900	3	1.878	3	1.599	3
Nettoomsætning i alt	55.035	100	50.698	100	50.462	100
ANDRE EKSTERNE OMKOSTNINGER						
Kontingenter	1.380		1.360		1.179	
It-omkostninger	1.800		2.064		1.802	
Kontorartikler, telefon og porto m.m.	1.270		937		1.083	
Medlemsmøder og -kurser	190		70		44	
Beretninger og markedsføring	650		347		663	
Faglitteratur	605		484		511	
Repræsentation og gaver	100		66		79	
Inventarvedligehold	500		356		499	
Forsikringer	365		348		348	
Økonomiomkostninger	100		149		144	
Planteavlsomkostninger	610		525		586	
Husdyr- og miljøomkostninger	65		14		57	
Lokaleomkostninger	2.525		2.414		2.343	
Tab og hensættelser på debitorer	100		93		239	
Andre eksterne omkostninger i alt	10.260	18	9.227	18	9.577	19
Personaleomkostninger	44.310	81	41.156	81	39.839	79
RESULTAT FØR RENTER OG AFSKRIVNINGER	465	1	315	1	1.046	2
Driftsmæssige afskrivninger	250	0	41	0	27	0
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER	215	0	274	1	1.019	2
Resultat af kapitalandele i dattervirksomhed	-25	0	71	0	291	1
Nettorenter	85	0	197	0	90	0
RESULTAT FØR SKAT	275	0	542	1	1.400	3
Skat af årets skattepligtige indkomst	0	0	66	0	158	0
ÅRETS RESULTAT	275	0	476	1	1.242	3

BALANCE (1.000 KR.)			
	BUDGET 31/3-2017	REGNSKAB 31/3-2016	REGNSKAB 31/3-2015
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
Materielle anlægsaktiver	345	95	68
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	13.037	13.062	12.992
ANLÆGSAKTIVER I ALT	13.382	13.157	13.060
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavender, debitorer m.m.	23.593	21.652	19.907
Likvide beholdninger	3	343	3.065
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	23.596	21.995	22.972
AKTIVER I ALT	36.978	35.152	36.032
PASSIVER			
Egenkapital			
Egenkapital ved årets begyndelse	19.083	18.607	17.366
Årets resultat	300	405	951
Årets opskrivning	-25	71	291
EGENKAPITAL VED ÅRETS SLUTNING	19.358	19.083	18.608
Kortfristede gældsforpligtelser			
Opkrævet kontingent og abonnementer, næste år	3.200	3.193	3.031
Kassekredit	1.418	0	0
Skyldig selskabsskat	0	17	154
Diverse kreditorer	13.002	12.859	14.239
KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE I ALT	17.620	16.069	17.424
PASSIVER I ALT	36.978	35.152	36.032

Odense, den 20. maj 2016

Direktion

Nils Rasmussen
Christian H. Vesterager

Bestyrelse

Peter Cederfeld de Simonsen
Søren F. Bonde
Carl Boisen Thøgersen
Jørgen Stougaard
Bendt Wedell
Allan Liseth (medarbejderrepræsentant)

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

■ TIL MEDLEMMERNE I PATRIOTISK SELSKAB

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Patriotisk Selskab for regnskabsåret 1. april 2015 - 31. marts 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at

udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. marts 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. april 2015 - 31. marts 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den gennemførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Odense, den 20. maj 2016

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Line Hedam
statsautoriseret revisor

DEN FOLKEVALGTE REVISORS ERKLÆRING

Jeg har som folkevalgt revisor fået forelagt årsregnskab samt specifikationer for regnskabsåret 1. april 2015 - 31. marts 2016.

Mine spørgsmål i forbindelse med min gennemgang af det forelagte materiale er besvaret af ledelsen.

Gennemgangen giver ikke anledning til bemærkninger.

Jeg er orienteret om revisionshandlinger foretaget af den statsautoriserede revisor.

Odense, den 20. maj 2016

Mads Peter Larsen
folkevalgt revisor

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Patriotisk Selskab rådgiver i jordbrugsfaglige spørgsmål og bidrager til fremme af medlemmernes erhvervsinteresser.

Udvikling i regnskabsåret

Årets resultat blev DKK 475.783 mod DKK 1.241.774 i regnskabsåret 2014/2015. Resultatet overføres til Selskabets egenkapital, som udgjorde DKK 19.083.275 ved regnskabsårets slutning.

Årets resultat blev lidt bedre end budgetteret med baggrund i en fastholdelse af topinjen i forhold til foregående år, i sammenhæng med omkostninger under budget. Der blev i regnskabsåret investeret betydeligt i medarbejdernes uddannelse og i udvikling af Selskabets rådgivningsydelser. Alle uddebiteringspriser blev fastholdt i forhold til forrige regnskabsår.

Patriotisk Selskab har i de senere år udviklet på teknikken bag Virksomhedsanalyserne og kunne i året præsentere en ny digital platform for benchmarking, hvor kunderne selv kan tilgå databasen med sammenligningstal og måle egne resultater løbende mod kollegers, ligesom der åbnes mulighed for simulering på resultatvirkningen af forskellige variable. På trods- og på grund af strukturudviklingen i landbruget med et fortsat fald i antallet af landbrugsvirksomheder er det lykkedes at fastholde medlemsgrundlaget i året, hvilket betyder en vækst i reel markedsandel.

Selskabet ser en fortsat tilgang af kunder til planteavlsrådgivningen med udgangspunkt i konceptet om, at rådgivningen foregår i marken og afholdelse af de største lokale planteavlsarrangementer i Danmark. Derudover ser vi en fortsat vækst i juridiske ydelser med hovedvægt på udlejning og på gene-

rationsskifter samt på myndighedernes fortsatte appetit på reguleringer i produktionsgrundlaget for den enkelte landmand. Der er ligeledes fortsat vækst i assistance til ansøgning om kundernes adgang til diverse tilskudspuljer.

Ledelse og bestyrelse anser årets resultat som tilfredsstillende.

Udviklingen i det kommende år

Der budgetteres med et overskud for regnskabsåret 2016/2017 på niveau med 2015/2016, men med en vækst i omsætningen. Der budgetteres endnu engang med uændrede uddebiteringspriser i forhold til det netop afsluttede regnskabsår.

Den aktuelle indtjening i primærlandbruget giver store udfordringer for den enkelte landmand. Patriotisk Selskab forventer et øget rådgivningsbehov som en følge heraf, balanceret imod at den enkelte bedrift kun efterspørger det absolut nødvendige.

Patriotisk Selskabs andel af den samlede landbrugsrådgivning har været stigende i de senere år. Ledelse og bestyrelse forventer, at denne udvikling fortsætter.

De seneste års fokus på omkostningsstyring har sikret Selskabet en fornuftig position i markedet. Det er afgørende at sikre Selskabet økonomisk råderum i det rådgivningsmarked, der forventes at åbne sig, herunder at der er plads til rekruttering af de nødvendige kompetencer.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er efter regnskabsårets afslutning ikke indtruffet begivenheder, som væsentligt vil kunne påvirke Selskabets finansielle stilling.

ANVENDT REGSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Patriotisk Selskab for 2015/16 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg af enkelte regler i klasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsrapporten for 2015/16 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

■ RESULTATOPGØRELSEN

Nettoomsætning

Nettoomsætningen vedrører konsulentydelse og indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang.

Nettoomsætningen indregnes eksklusiv moms.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer m.v.

Ydelser på leasingkontrakt, indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Den samlede forpligtelse oplyses under eventualposter.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posterne "Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder".

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

■ BALANCEN

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

	BRUGSTID
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i tilknyttede virksomheder.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til 0. Har moderselskabet en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, i det omfang modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomhedens underbalance.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket her svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab. Nedskrivninger til tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender samt for tilgodehavender fra salg tillige med en generel nedskrivning baseret på selskabets erfaringer fra tidligere år.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Skyldig skat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen. For indværende år er anvendt en skattesats på 22 %.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter (forudbetalte indtægter)

Periodeafgrænsningsposter, opført som forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår.

FYENS STIFTS PATRIOTISKE SELSKABS FÆLLESFOND

RESULTATOPGØRELSE 2015		STATUS 2015	
Renteindtægter	12.045		
Omkostninger	14.849	Grundkapital	471.023
Årets resultat	-2.804	Egenkapital i alt	503.674

Ansøgningsskema kan downloades fra www.patriotisk.dk eller rekvireres ved henvendelse til sekretariatschef Marianne Neumann, e-mail: mn@patriotisk.dk, telefon 6315 5411

■ VEDTÆGTER

§ 1 Fondens navn er: Fyens Stifts patriotiske Selskabs Fællesfond, og dens hjemsted er Odense Kommune.

§ 2 Fondens formål er en videreførelse af den virksomhed, hvormed de fem fonde, som sammenlægges i nærværende fond, har drevet.

Samlende kan formålet udtrykkes således:

Understøttelse af personer af landbostanden, som efter legatbestyrelsens skøn har behov derfor samt tilskud til uddannelse og studierejser eller -ophold.

Der kan ydes tilskud til kulturelle formål efter bestyrelsens frie skøn i særlige tilfælde.

§ 3 Ved sammenlægningen af følgende fonde andrager fællesformuen følgende midler: (se figuren på næste side).

Af legatformuen andrager 430.000 kr. legatets grundkapital, som kun kan formindskes med fondsmyndighedens samtykke og hvis købekraft skal søges bevaret ved henlæggelse forud for legatuddelinger.

De respektive legatfundatser beskriver formålene således:

Ad a. Foreningens formål er at understøtte trængende, forhenværende landmænd i Fyens Stift, som har været i selvstændig stilling, deres enker og mindreårige børn.

Ad b Mænd, der er trængende, forhenværende landmænd, eller som ikke nu driver et agerbrug på over 1 td. hartkorn, har dansk indfødsret, og i 7 år har levet enten som ejer, bruger eller forpagter i Fyens Stift, og dér drevet et agerbrug på mindst 8 td. hartkorn.

Ad c Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Patriotisk Selskab. Rejseunderstøttelse til unge dygtige landmænd med et bestemt studium for øje.

Anerkendelse af, eventuel opmuntring til virksomhed, der som samfundsnyttig kan anbefales til efterfølgelse, hvorunder også skal regnes rentabelt drevet landbrug, og særligt hensyn skal tages til ren jord, så længe dette må anses for formålstjenligt. Og yde et beløb til erhvervelse af en mindeplads til afholdelse af store folkemøder.

Ad d Årlige legatbeløb til understøttelse af elever på Landbohøjskolen, på landbrugs- og havebrugsskoler samt på Teknologisk Institut, og til oplysningsrejser for gårdmænd og husmænd. De pågældende skal være hæderlige og dygtige folk og være hjemmehørende i et af følgende sogne på Fyn: Årslev, Åsum-Seden, Allerup, Bellinge, Dalum, Davinde, Fangel, Fraugde, Højby, Nørre Lyndelse, Sdr. Nærrå, Rønninge-Rolfsted, Søllinge-Hellerup, Sdr. Højrup og Nørre Søby.

Legatbestyrelsen er berettiget til at fortolke de respektive formålsbestemmelser ud fra en hensyntagen til nutidsforhold og er ikke bunden af de enkelte legaters indbyrdes størrelsesforhold.

Ad e Understøttelse af trængende og da navnlig til efterladte af medlemmer af Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Rejseunderstøttelse til unge, dygtige landmænd med et bestemt studium for øje. Opmuntring til eller anerkendelse af samfundsnyttig virksomhed, hvorunder også skal regnes fremragende virksomhed på jordbrugets eller husdyrbrugets område.

§ 4 Fondens bestyrelse er identisk med den til enhver tid siddende bestyrelse for Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Fonden tegnes af bestyrelsens formand, næstformand og kasserer i forening. Over bestyrelsesmøderne føres en protokol, som underskrives af de tilstedeværende medlemmer.

§ 5 De samlede administrationsomkostninger må ikke overstige, hvad der rimeligt i forhold til fondens formue og aktiviteter.

§ 6 Fondens kapital anbringes i værdipapirer i overensstemmelse med de af Justitsministeriet fastsatte regler herom.

Midlerne anbringes i administration i Bikubens Forvaltningsafdeling eller et andet af Fondsmyndigheden godkendt forvaltningsinstitut.

§ 7 Fondens regnskabsår er kalenderåret. Senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning skal bestyrelsen have udarbejdet regnskab over fondens indtægter og udgifter samt en status. Regnskabet indsendes senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning til Fondsregisteret.

§ 8 Årets nettoindtægt med tillæg af eventuel overførsel fra sidste regnskabsår og efter fradrag af administrationsomkostninger og evt. beløb til konsolidering af kapital, uddeles af bestyrelsen i overensstemmelse med formålsbestemmelserne.

§ 9 For det tilfælde, at fondens formål ikke længere kan tilgodeses, eller indtægterne ikke længere er tilstrækkelige til at opfylde formålene, kan bestyrelsen efter tilladelse fra fondsmyndigheden og Justitsministeriet anvende fondskapitalen til tilsvarende formål eller søge kapitalen indlagt i anden fond med tilsvarende formål.

a. Understøttelsesforeningen for trængende forhenværende landmænd og deres efterladte i Fyns Stift pr. 31. dec. 1989.....	272.542,33 kr.
b. Forpagter cand. phil. C. J. Jansens legat 1989	40.325,74 kr.
c. Fyens Stifts patriotiske Selskabs 100 års jubilæumslegat pr. 25. oktober 1990	91.620,00 kr.
d. Midtfyns Landøkonomiske Forskudsforenings legat	12.638,00 kr.
e. Bankdirektør H. H. Thomsens og hustrus legat.....	37.010,00 kr.
 Anslået legatformue	 454.136,07 kr.

A/S DET FYSKE LANDBOCENTER

A/S DET FYSKE LANDBOCENTER, RESULTATOPGØRELSE OG BALANCE 2015 BUDGET 2016 (1.000 KR.)		
RESULTATOPGØRELSE 1/1-31/12	REALISERET 2015	BUDGET 2016
Lejeindtægter	1.778	1.785
Udleje kopimaskine	79	100
Indtægter i alt	1.857	1.885
Revision - administrationsvederlag	126	125
Reparation, vedligehold m.v.	1.178	1.286
Småanskaffelser	0	10
Ejendomsskatter	99	100
Forsikringer	37	40
Prioritetsrenter m.m.	429	352
Renteindtægt	0	0
Regulering til dagsværdi	-11	0
Udgifter i alt	1.858	1.913
RESULTAT FØR SKAT	-1	-28
Skat af årets resultat	72	
ÅRETS RESULTAT	71	-28

BALANCE PR. 31. DECEMBER	REALISERET 2015	BUDGET 2016
AKTIVER		
Anlægsaktiver	22.594	22.594
Omsætningsaktiver	4.471	3.000
AKTIVER I ALT	27.065	25.594
PASSIVER		
Egenkapital	13.062	13.034
Hensatte forpligtelser	1.577	1.577
Langfristede gældsforpligtelser	9.199	8.986
Kortfristede gældsforpligtelser	3.227	1.997
PASSIVER I ALT	27.065	25.594

KONTINGENT 2016/2017

KONTINGENTSKALA 2016/2017	
Aktive jordbrug 995 kr. Herudover obligatorisk bedriftsmedlemskab af Landbrug & Fødevarer via Patriotisk Selskab eller anden landboforening inkl. et abonnement på LandbrugsAvisen.	Modtager alt materiale fra Patriotisk Selskab, herunder elektronisk nyhedsbrev, et stk. Driftsanalyser samt indbydelse til møder og konferencer
Passive medlemmer, firmaer 995 kr. Fx frøfirmaer, forsikringsselskaber, banker og lignende.	
Passive medlemmer, privatpersoner 485 kr. Fx ikke-aktive landmænd, der blot ønsker at være medlem eller pensionister, der ønsker hjælp til selvangivelsen.	Modtager kun indkaldelse til generalforsamling
Ægtefæller 150 kr. Tegner kontingent af hensyn til gruppelevsforikring.	
Teknisk passive 150 kr. Modtager i forvejen alle informationer, fx interessenter i I/S.	

206. årgang

Patriotisk Selskab

Eftertryk og kopiering uden særlig tilladelse forbudt

Tryk: Rosendahls Print · Media · Design 2016

ISSN 1602-382X

PATRIOTISK SELSKAB
JORDBRUGSRELATERET RÅDGIVNING

PATRIOTISK SELSKAB

Ørbækvej 276
5220 Odense SØ

Tel +45 6315 5400
patriotisk@patriotisk.dk
www.patriotisk.dk

Kontoret er åbent

Mandag til torsdag kl. 8.00-16.00
Fredag kl. 8.00-15.30